

Bortfallsbarometern nr 8

Mats Bergdahl
Pär Brundell
Jan Hörngren
Håkan Lindén
Peter Lundquist
Monica Rennermalm

R&D Report
Statistics Sweden
Research - Methods - Development
1993:3

INLEDNING

TILL

R & D report : research, methods, development / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1988-2004. – Nr. 1988:1-2004:2.

Häri ingår Abstracts : sammanfattningar av metodrapporter från SCB med egen numrering.

Föregångare:

Metodinformation : preliminär rapport från Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 1984-1986. – Nr 1984:1-1986:8.

U/ADB / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1986-1987. – Nr E24-E26

R & D report : research, methods, development, U/STM / Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1987. – Nr 29-41.

Efterföljare:

Research and development : methodology reports from Statistics Sweden. – Stockholm : Statistiska centralbyrån. – 2006-. – Nr 2006:1-.

Bortfallsbarometern nr 8

Mats Bergdahl
Pär Brundell
Jan Hörngren
Håkan Lindén
Peter Lundquist
Monica Rennermalm

R&D Report
Statistics Sweden
Research - Methods - Development
1993:3

Från trycket
Producent
Ansvarig utgivare
Förfrågningar

Juni 1993 Miljövänligt papper
Statistiska centralbyrån, utvecklingsavdelningen
Lars Lyberg
Mats Bergdahl, 08-783 41 80

© 1993, Statistiska centralbyrån
ISSN 0283-8680

Printed
Producer

June 1993
Statistics Sweden,
Department of Research and Development
S-115 83 Stockholm
Lars Lyberg
Mats Bergdahl, telephone 46 08 783 4180

Publisher
Inquiries

© 1993, Statistics Sweden
ISSN 0283-8680

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

0 Inledning

1 Sammanfattande slutsatser

2 Undersökningar vid avdelningen för areell statistik (A-avdelningen)

2.1 Inledning

2.2 Förändringar i bortfallsnivåerna

2.3 Översikt över undersökningarna

2.4 Sammanfattning

3 Undersökningar vid avdelningen för arbetsmarknads- och utbildningsstatistik (AM-avdelningen)

3.1 Inledning

3.2 Surveyklimatet

3.3 Bortfallet i undersökningar med individurval

3.4 Undersökningar med urval av företag eller arbetsställen

3.5 Sammanfattning

4 Undersökningar vid avdelningen för företagsstatistik (F-avdelningen)

4.1 Inledning

4.2 Bortfallet fördelat på SNI-branscher

4.3 Bortfallet i de ingående undersökningarna 1980-1992

4.4 Sammanfattning

4.5 Bortfallsmått

5 Undersökningar vid avdelningen för individstatistik (I-avdelningen)

5.1 Inledning

5.2 Bortfallsutvecklingen generellt

5.3 Bortfallsutvecklingen i de löpande intervjuundersökningarna

5.4 Bortfallsorsaker

5.5 Postenkätundersökningar

5.6 Bokföringsundersökningar

5.7 Sammanfattning

6 Referenser

Bilaga 1 Tabeller

Bilaga 2 Checklistor

0 Inledning

Denna rapport visar bortfallsutvecklingen till och med 1992 för ett antal undersökningar vid SCBs fyra ämnesavdelningar. För varje ämnesavdelning görs en sammanfattande beskrivning av ett antal undersökningar och redovisningar av bortfallsutvecklingen.

I rapporten har tabeller med grunddata till diagrammen placerats i en särskild tabellbilaga (bilaga 1). Dessutom finns checklistor (bilaga 2) innehållande kortfattad information om de i barometern ingående undersökningarna.

I avsnittet om undersökningar vid I-avdelningen redovisas undersökningar från både I- och AM-avdelningarna.

Ansvar för att sammanställa och publicera den årliga bortfallsbarometern åligger U/STM. Ämnesavdelningarnas bidrag till bortfallsbarometern nr 8 har sammanställts av Pär Brundell (A-avdelningen), Jan Hörngren, Monica Rennermalm (AM-avdelningen), Mats Bergdahl (F-avdelningen), Håkan Lindén (I-avdelningen). Avsnittet om bortfallsutvecklingen för hela SCB har skrivits av Peter Lundqvist U/STM.

Redaktör för rapporten i dess helhet har varit Mats Bergdahl.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

U-avdelningen

1 Sammanfattande slutsatser

Denna rapport beskriver bortfallsutvecklingen över tiden för ett antal viktiga undersökningar vid SCB. En betydelsefull uppgift för bortfallsbarometern är att belysa förändringar i surveyklimatet dvs. undersökningspopulationens inställning till att medverka i statistiska undersökningar. De faktorer som påverkar surveyklimatet starkast är den allmänna debatten, speciellt i massmedia, och den totala uppgiftslämnarbördan för statistik och andra ändamål. Tolkningarna måste dock göras med stor omsorg eftersom förändringar i svarsfrekvens mellan två år i en undersökning, liksom skillnaden i svarsfrekvens mellan olika undersökningar, också kan bero på olikheter mellan undersökningstillfällena med avseende på t.ex.:

- populationsavgränsning, ramprocedur och täckningsproblem
- innehållet i undersökningen
- undersökningens budget och tidsplan
- metod för uppgiftsinsamlingen och val av uppgiftslämnare
- uppgiftslämnarbördan i undersökningen
- ambitionen vid bortfallsuppföljning
- periodiciteten i undersökningen

Andra bortfallsorsaker kan vara av teknisk karaktär t.ex. ökar benägenheten för bortfall till följd av oanträffbarhet bland privatpersoner, när antalet hemliga telefonnummer ökar.

Kända förändringar av betydelse i dessa faktorer redovisas i rapporten för att en korrekt bedömning av ändringens orsak skall kunna göras. Bedömningen av bortfallsutvecklingen har gjorts av statistiker vid den avdelning, som svarar för respektive produkter.

En total sammanvägning av bortfallsutvecklingen är vanskelig att göra men, vår bedömning är att surveyklimatet totalt sett har blivit bättre i förhållande till föregående års mätningar. En tänkbar förklaring till denna förbättring skulle kunna vara lågkonjunkturen, t.ex. kan den höga arbetslösheten göra att folk är mer motiverade att delta i AKU.

En sammanfattning av bortfallsutvecklingen görs nedan för grupper av i viss mening likartade undersökningar t.ex. bland individ och hushåll respektive bland organisationer och företag.

Undersökningar bland individer och hushåll

Uppgiftslämnarpopulationerna varierar något för de olika individundersökningarna. T.ex. har inte AKU, PSU och ULF samma åldersbegränsningar. AKU studerar individer i åldrarna 16-64 år, i PSU finns endast en undre begränsning 18 år medan populationen i

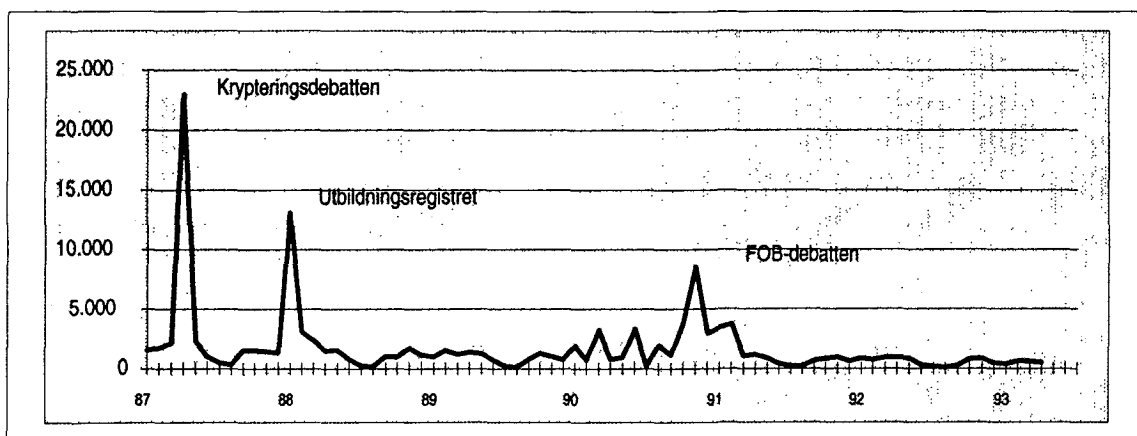
ULF är avgränsad till åldrarna 16-84 år. Insamlingsmetoderna varierar AKU och PSU använder telefonintervju medan ULF i huvudsak använder besöksintervju (telefonintervju tillåts i vissa fall). I så gott som alla undersökningar genomförs uppgiftsinsamlingen av SCB-Survey (före detta IE). Bortfallsutvecklingen över tiden styrs inte enbart av surveyklimatet i samhället utan också av SCB-Surveys möjligheter att genomföra en undersökning. Intervjuarnas höga arbetsbeläggning samt omorganisationen av SCB-Survey det senaste året har påverkat bortfallsutvecklingen, i vilken riktning är något oklart. Det är ibland svårt att separera intervjuareffekterna från de faktorer som påverkar surveyklimatet. För att få klarhet i detta problem bör studier av bortfallets variationer i förhållande till intervjuarnas arbetsbeläggning genomföras.

Surveyklimatet belyses tydligast då man delar upp bortfallet efter orsak. De tyngst vägande orsakerna till bortfall är *vägran* och *oanträffbarhet*. Man kan se andelen som vägrar att delta i undersökningen som ett mått på undersökningsklimatet.

Andelen vägrare har totalt sett minskat under 1992. En förklaring kan vara det rådande konjunkturläget. Det är oklart om undersökningar inom olika områden påverkas i samma utsträckning. Genom att studera AKU:s nya paneler i diagram 1 (avsnitt 3.2) kan det konstateras att vägrarandelen nu är under 4 procent, den lägsta nivån sedan 1986 före den s.k. metropolitdebatten.

Ett komplement till detta är att studera antalet datalagsförfrågningar, diagram 1 nedan (från Marknadsfakta). Effekterna av den offentliga debatten syns tydligt i diagrammet. Resultaten av att en del stora tidningar innehöll talonger avspeglas i de två första spikarna (krypteringsdebatten och utbildningsregistret). Några talonger förekom inte i FoB-debatten, däremot uppmanade en del tidningar läsarna att själva ta reda på den information som SCB har om allmänheten. Efter FoB 90-debatten har antalet förfrågningar varit normalt. En jämförelse av antalet datalagsförfrågningar och andelen vägrare i AKU:s nya paneler överensstämmer ganska bra från år 1990 och framåt.

Diagram 1 Antal datalagsförfrågningar (avser SCB:s register), från Marknadsfakta

Det största problemet i intervjuundersökningarna bland individer och hushåll är andelen "ej anträffade" som fortsätter att öka. Den ökande andelen hemliga telefonnummer och större rörlighet i befolkningen är en del av förklaringen (avsnitt 5.4 diagram 4). På senare tid har även antalet hushåll som helt saknar telefon ökat. Förklaringen till detta

kan vara en förändrad attityd hos Televerket när det gäller obetalda avgifter, konjunkturläget samt demografiska förändringar i populationen. Det är dessutom svårast att få tag på individerna i storstadsområdena (avsnitt 5.4 diagram 5). Möjligheterna att reducera andelen ej anträffade är i regel en resursfråga. Hur långt man kan komma beror särskilt på undersökningens budget, insamlingstidens längd och intervjuarkårens arbetsbelastning.

Undersökningar bland jordbrukare, fastighetsägare, arbetsställen, företag m.m.

Det är betydligt svårare att göra en övergripande bedömning av bortfallsutvecklingen bland dessa undersökningar vid SCB. Variationen i populationsavgränsning och definitionen av de enskilda objekten är avsevärt större än bland individundersökningarna. Övertäckningen i populationen är ibland svår att särskilja från bortfall. Insamlingen genomförs oftast av enheterna själva. A-avdelningen anlitar dessutom externa provtagare och konsulter. Detta medför att beskrivningen av bortfallsutvecklingen varken kan bli lika precis eller generell som för individundersökningarna. De flesta redovisade undersökningarna är postenkäter med telefonuppföljning. I många undersökningar gäller uppgiftslämnarplikt, som inte alltid respekteras i önskvärd grad.

Antalet undersökningar har ökat under den senaste tioårsperioden. Det medför att de enskilda företagens uppgiftslämnarbörda har blivit större eftersom populationen är relativt liten.

Bortfallet är i regel störst i de små företagen. Detta kan bero på att dessa har svårare att svara på undersökningen, har mindre resurser eller är mindre motiverade. Men det beror också på att man medvetet inriktar sig på att få in svaren från de stora företagen. Detta förklarar att bortfallet vägt med ett storleksmått kan vara konstant medan ett ovägt bortfallsmått kan visa en ökande trend över tiden.

Liksom för individundersökningarna är det ofta en resursfråga som speglar bortfallsnivån. Genom att avsätta mer resurser till bortfallsuppföljning kan bortfallet reduceras (se t.ex. avsnitt 4.2. diagram 1). Det är svårt att separera surveyklimatet i dessa undersökningar. En jämförelse mellan de olika undersökningarna är dessutom svårt eftersom principerna för presentationen varierar kraftigt. En allmän uppfattning är trots detta att surveyklimatet har förbättrats under det senaste året. Flertalet av undersökningarna har lägre bortfall 1992.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
A-avdelningen

2 Undersökningar vid A-avdelningen

2.1 Inledning

Avdelningen för areell statistik (A-avdelningen) svarar för 6 statistikprogram (Jord- & Skogsbruk; Fiske, vattenbruk och jakt; Boende, byggande och bebyggelse; Miljövård; Fysisk planering och naturresurshushållning samt Livsmedelspolitik). Totalt finns på avdelningen drygt 30 produkter som grund för programmen.

De undersökningar som genomförs är skiftande med avseende på syfte och undersökningsmetodik. Vissa bygger helt eller delvis på material som tas in via registerbearbetningar, annat administrativt material eller via andra myndigheter. I dessa fall kan surveyklimatet ej mätas på ett relevant sätt. Därför är sådana undersökningar ej medtagna här.

I följande avsnitt 2.2 ges först en beskrivning av förändringar i bortfallsnivån de senaste åren. Sedan visas i avsnitt 2.3 (för samtliga 13 undersökningar) bortfallsutvecklingen i diagramform (diagram 1-6) för en 10-års period. Slutligen görs vissa generella kommentarer om utvecklingen i stort. I bilaga 1 i rapporten redovisas i tabellform bortfallssiffrorna som har använts som underlag för tabeller och diagram. För respektive undersökning finns dessutom i bilaga 2 checklistor som ger kortfattade fakta om undersökningarna.

Nedanstående förteckning visar vilka undersökningar från A-avdelningen som har tagits med och vilket undersökningsår senaste bortfallssiffran avser :

Undersökning	Senaste bortfallssiffra	
	1991	1992
• De Objektiva skördeuppskattningarna - OS (3 urval):		
Vall och spannmål		*
Matpotatis		*
Potatis för stärkelse och råsprit		*
• Deklarationsundersökningen för jordbrukare - DU	ej klar	
• Jordbruksekonomiska undersökningen - JEU	*	
• Galt- och betäckningsstatistik - GBS		*
• Skogsbrukets arbetskraft (enskilda skogsbruket)	*	
• Miljöskyddskostnader i industrin	ej klar	
• Bekämpningsmedelsanvändningen i jordbruket		*
• Bostadshyror m.m. i statsbelånade bostadshus	*	
• Intäkts- och kostnadsundersökningen - IKU (2 delurval):		
Allmännyttiga bostadsföretag	*	
Enskilda ägare och bostadsrättsföreningar	genomförs ej	
• Bostads- och hyresundersökningen - BHU	*	

2.2 Förändringar i bortfallsnivåerna

Nedan visas några tabeller över förändringen (minskat, ökat eller oförändrat bortfall) av bortfallsnivån för de olika undersökningarna det senaste året och de senaste undersökningsåren. Detta ger en något förenklad bild av verkligheten (hänsyn ej tagen till storleken på bortfallet, hur viktigt bortfallet är för totalskattningarna, ambitionsnivån och möjligheterna till bortfallsuppföljning etc.) men visar ändå vilka förändringar som har skett.

Vad har hänt det senaste året?

I nedanstående tabell 1 visas hur förändringarna i bortfallsnivåerna varit det senaste året. Ingen hänsyn har tagits till undersökningsår utan bara om bortfallet har ökat, minskat eller varit oförändrat sedan senaste rapporteringen ett år tillbaka. Tabellen inkluderar alltså ej DU, Miljöskyddskostnader samt IKU enskilda ägare och brf.

Tabell 1 Antalet undersökningar som minskat/ökat/ej förändrat sitt bortfall senaste året (oavsett undersökningsår)

Förändring senaste året	Antal undersökningar %	
<i>minskning</i> av bortfallet	8	80
oförändrat bortfall	1	10
<i>ökning</i> av bortfallet	1	10
Totalt	10	100

Tabell 1 ger en ganska positiv bild av förändringen det senaste året. 9 av 10 undersökningar har minskat bortfallet eller hållit det på en oförändrad nivå.

Förändringar mellan olika undersökningsår

I tabell 2 redovisas förändringen i bortfallet då hänsyn tas till vilket undersökningsår undersökningen avser. I tabellen visas förändringen mellan undersökningsåren 1990 och 1991. Som förut ingår ej DU, Miljöskyddskostnader samt IKU enskilda ägare och brf.

Tabell 2 **Antalet undersökningar som minskat/ökat/ej förändrat sitt bortfall mellan undersökningsåren 1990 och 1991**

Förändring 1990-1991	Antal undersökningar	%
<i>minskning</i> av bortfallet	5	50
oförändrat bortfall	1	10
<i>ökning</i> av bortfallet	4	40
Totalt	10	100

Mellan 1990 och 1991 har fortfarande en majoritet av undersökningarna minskat eller bibehållit andelen bortfall.

I tabell 3 visas en mer komplicerad bild av förändringarna mellan undersökningsåren 1990-91 då ytterligare hänsyn också tas till det föregående årets (1989-90) förändring (DU, Miljöskyddskostnader samt IKU enskilda ägare och brf ingår ej):

Tabell 3 **Antalet undersökningar som minskat/ökat/ej förändrat sitt bortfall mellan undersökningsåren 1989-90 och 1990-91**

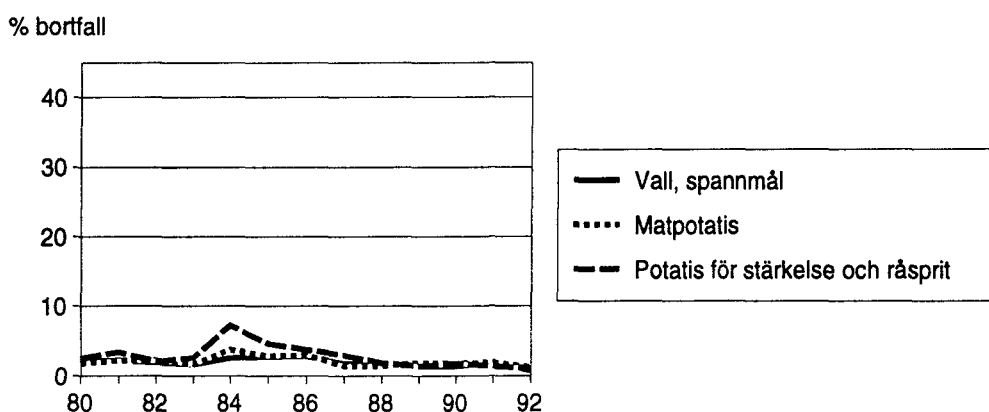
Förändring 1989-1990	Förändring 1990-1991			Totalt
	<i>minskning</i>	oförändrat	<i>ökning</i>	
<i>minskning</i> av bortfallet	0	0	1	1 (10%)
oförändrat bortfall	0	0	2	2 (20%)
<i>ökning</i> av bortfallet	5	1	1	7 (70%)
Totalt	5 (50%)	1 (10%)	4 (40%)	10 (100%)

Det är få (bara 1) undersökningar som konstant har ökat eller konstant minskat bortfallet över båda perioderna (89-90 och 90-91). Även om generella tendenser är svåra att se kan man konstatera att det är vanligt förekommande att en ökning ena året följs av en minskning nästa år och vice versa. Det kan också utläsas att det var en majoritet av undersökningarna (70%) som ökade sitt bortfall mellan undersökningsåren 1989-90 till skillnad från 1990-91 då siffran är 40%.

2.3 Översikt över undersökningarna

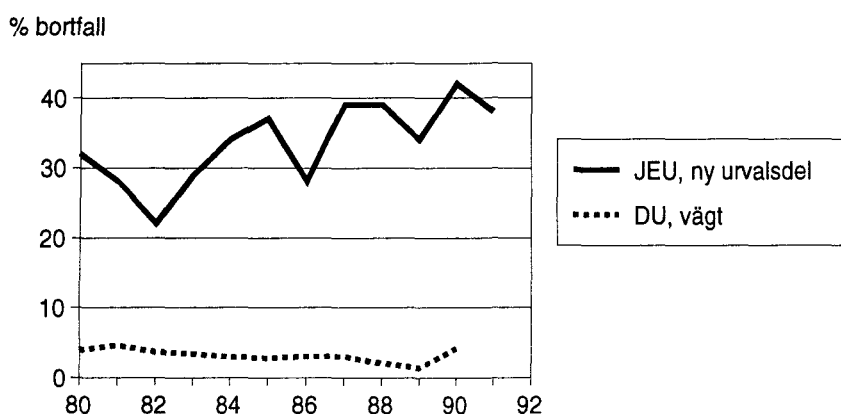
I detta avsnitt visas bortfallsutvecklingen 1980-1992 för undersökningarna på A-avdelningen. Diagrammen visar andelen bortfall i procent av bruttourval (ovägt) om inget annat anges. Observera att vissa tidsserier ej omfattar hela perioden.

Diagram 1 Bortfallsutvecklingen för de tre urvalen i de objektiva skördeuppskattningarna (OS)

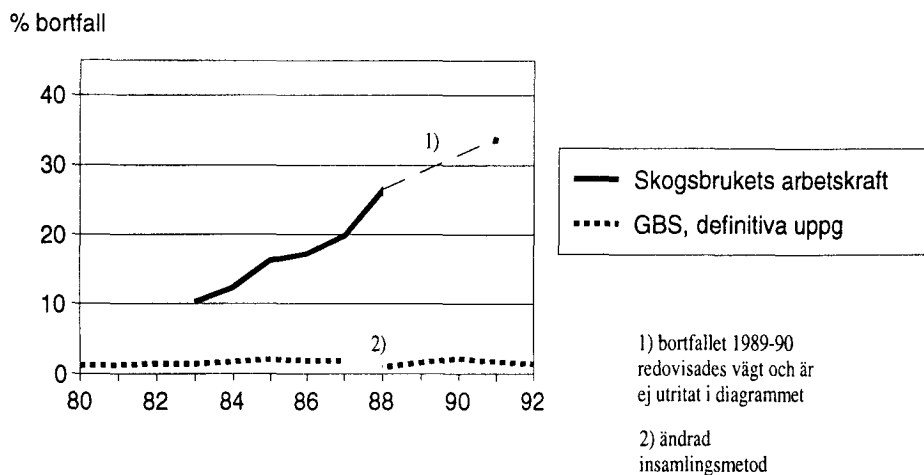
De objektiva skördeuppskattningarna har i stort konstant låg bortfallsnivå över tiden, sedan 1988 har bortfallet för alla urvalen legat under 2%. 1992 ligger de runt 1%.

Diagram 2 Bortfallsutvecklingen för Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) och Deklarationsundersökningen för jordbrukare (DU)

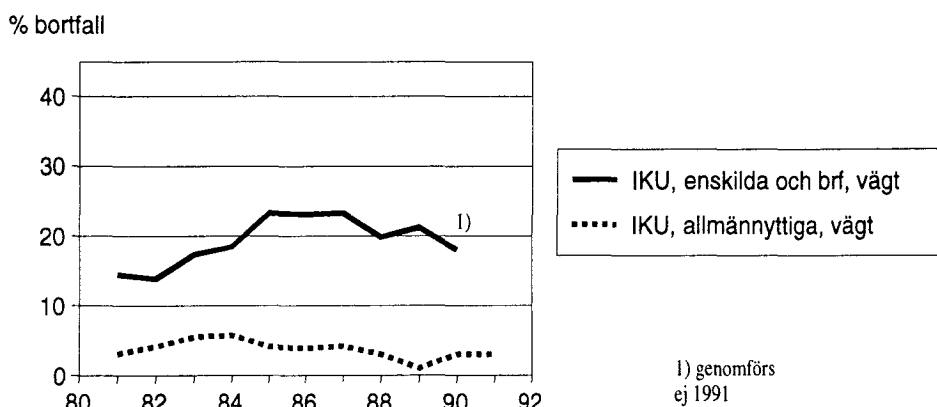
DU:s material tas ifrån deklARATIONER och bortfallet består i huvudsak av sådana som ej var tillgängliga. JEU:s bortfall för ny urvalsdelen är av betydande storlek (liksom för många andra bokföringsundersökningar) men har minskat undersökningsåret 1991.

Diagram 3 Bortfallsutvecklingen för Galt- och betäckningsstatistiken (GBS) samt Skogsbrukets arbetskraft (enskilda skogsbruket)

Galt- och betäckningsstatistikens definitiva bortfall är lågt. Telefoninsamlingen av uppgifter från ej svarande skogsföretag i Skogsbrukets arbetskraft skedde i mer begränsad omfattning och endast för större brukningsenheter vilket till viss del förklarar bortfallsnivån 1991.

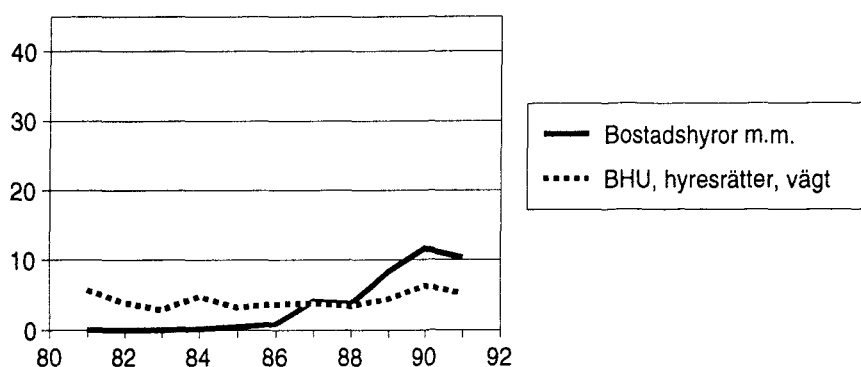
Diagram 4 Bortfallsutvecklingen för Intäkts- och kostnadsundersökningen (IKU), två urvalsdelar

De två urvalsdelarna i IKU ligger på olika nivåer vad gäller bortfallet. För de allmännyttiga bostadsföretagen är bortfallet oförändrat mellan 1990-91.

Diagram 5 Bortfallsutvecklingen för Bostadshyror m.m. i statsbelånade bostadshus samt BHU (hyresrättslägenheter)

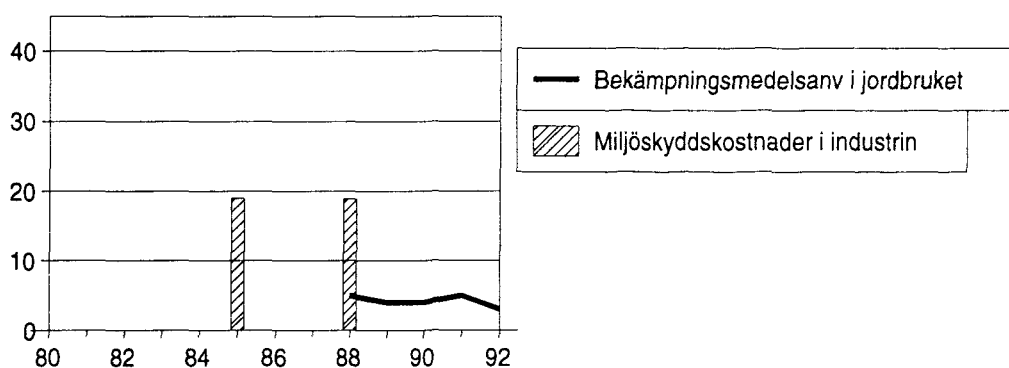
% bortfall

Hyresrättsdelen i BHU har relativt konstant bortfall. Bostadshyror m.m. har minskat sitt bortfall 1991 liksom BHU.

Diagram 6 Bortfallsutvecklingen för Bekämpningsmedelsanvändningen i jordbruket och Miljöskyddskostnader i industrin

% bortfall

Miljöskyddskostnader i industrin genomförs vart tredje år (1991 ej klart) och har i diagrammet redovisats med staplar för de två åren den hittills gjorts. Bortfallet i Bekämpningsmedelsanvändningen i jordbruket har konstant legat kring 5% och har minskat ytterligare 1992.

2.4 Sammanfattning

I avsnitt 2.2 visades att bortfallet i de allra flesta undersökningar på A-avdelningen har minskat eller varit oförändrat under det senaste året och även mellan 1990-91. Mellan undersökningsåren 1989-90 var förhållandet det motsatta. Förutom "surveyklimatet" speglar dessa förändringar naturligtvis också omfattningen av bortfallshantering och -

uppföljning samt möjligheter att genomföra sådana. Olika undersökningar är också olika känsliga för bortfall beroende på om bortfallet består av betydelsefulla urvalsenheter för den slutliga statistiken. Minskningar och ökningar av bortfallet kan naturligtvis också variera i storlek och därmed i betydelse. Allt detta måste hållas i åtanke när man ser på siffrorna.

I tabell 3 kunde man också notera att en minskning av bortfallet ena året relativt ofta följdes av en ökning påföljande år och vice versa.

Fortfarande gäller att bokföringsundersökningar (för jordbrukare) har ett högt bortfall för de nytilkomna företagen även om det minskat under 1990-91. De jordbruksekonomiska undersökningarna på avdelningen ses dessutom just nu över i ett EG-perspektiv.

Olika delar (redovisningsgrupper, strata) inom en undersökning kan ha olika bortfallsnivåer vilket illustreras av Intäkts- och kostnadsundersökningen (IKU).

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
AM-avdelningen

3 Undersökningar vid AM-avdelningen

3.1 Inledning

AM-avdelningen svarar för 6 statistikprogram, nämligen SP Utbildning, SP Sysselsättning, SP Löner och arbetskostnader, SP Analyser och prognoser, SP Arbetsmiljö samt SP Arbetstider. Ca 40 produkter förser statistikprogrammen med statistik och redovisas i den årliga kvalitetsrapporten. Av dessa är ett tiotal urvalsundersökningar.

I årets bortfallsbarometer redovisas bortfallet för urvalsundersökningarna, med uppdelning på dels individundersökningar, dels arbetsställe/företagsundersökningar. Några längre tidsserier över bortfallet redovisas ej för undersökningarna, med undantag för AKU. Flera av undersökningarna är relativt nya, medan andra t.ex. elevuppföljningsundersökningarna skiftar i storlek och innehåll mellan åren.

Följande undersökningar redovisas

Undersökningar med individurval

- Arbetskraftsundersökningarna, AKU
- Arbetsmiljöundersökningarna
- Arbetsorsakade besvär
- Elevuppföljningarna

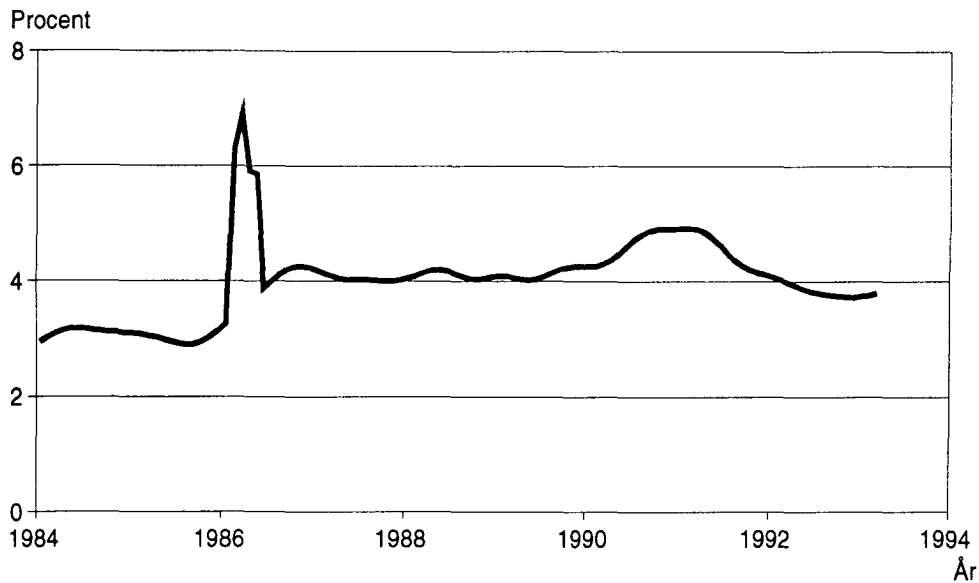
Undersökningar med urval av arbetsställen eller företag

- Löner och sysselsättning för arbetare inom industrin
- Kortperiodisk sysselsättningsstatistik för privat sektor (KSP)
- Kortperiodisk lönestatistik för privat sektor (KLP)
- Arbetskraftsbarometern

I bilaga 2 presenteras undersökningarnas uppläggning schematiskt i s.k. checklistor.

3.2 Surveyklimatet

Med surveyklimatet menas allmänhetens vilja att delta i undersökningar. I AKU har vi en bra indikator som beskriver surveyklimatet; andelen vägrare bland de personer som ska delta i AKU för första gången. Denna kategori är tillsammans med datalagsförfrågningar de bästa indikatorer vi har på SCB när det gäller att beskriva opinionsläget. Diagram 1 visar utvecklingen av surveyklimatet fr.o.m. januari 1984 t.o.m. mars 1993. Serien är "rensad" och beskriver trendcykelskattningar (TC) för ovan nämnda period.

Diagram 1 Andel vägrare i nya paneler i AKU

Som framgår av diagram 1 hade vi en extrem ökning av vägrare i ingående paneler under första kvartalet 1986. Andelen vägrare ökade från 3 procent till nära 7% under första kvartalet för att sedan återgå till 4 %. Surveyklimatet var sedan stabilt till slutet av 1990 när det åter visade på en viss ökning, denna gång från 4 till 5 procent. Dessa trendbrott diskuterade vi i förra årets bortfallsbarometer och det råder inget tvivel om att den extrema ökningen 1986 kan tillskrivas den s.k. metropolitdebatten. Ökningen under 1990 kan hänföras till den statistikfientlighet som uppstod i samband med debatten kring FoB 90.

En nyhet för denna gång är att minskningen efter FoB 90-debatten fortsatt och ligger nu under 4%-strecket, dvs nivån ligger något under var den låg före uppgången. En tänkbar förklaring till denna minskning är den pågående lågkonjunkturen. Personer kanske upplever denna typ av undersökningar som mer viktiga och betydelsefulla i tider då arbetslösheten och andra samhällsproblem förvärras.

3.3 Bortfallet i undersökningar med individurval

3.3.1 Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Jämfört med föregående år är årsgenomsnittet av bortfallet 1992 i stort sett oförändrat, 13,8% jämfört med 13,6%. Andelen vägrare har minskat, medan andelen ej anträffade har fortsatt att öka under 1992.

Fr. o. m. januari 1993 har en intervjuare i varje region till uppgift att, efter den ordinarie fältarbetsperiodens slut, göra ytterligare försök att nå samtliga urvalspersoner i regionen som man ej fått kontakt med. Redan efter första kvartalet 1993 kan man se klara tendenser till att andelen ej anträffade börjat minska.

Fr. o. m. 1993 års undersökningar utnyttjas också hjälpinformation från det årliga sysselsättningsregistret (ÅRSYS) och från Arbetsmarknadsstyrelsens register över arbetssökande, vid efterstratifiering i syfte att öka precisionen samt att minska bortfallets snedvridande effekter.

Bortfallsutvecklingen för AKU redovisas ytterligare i kapitel 5, och jämförs med övriga individ- och hushållsundersökningar vid SCB.

3.3.2 Tilläggsundersökningar/frågor till AKU.

Förutom de ordinarie AKU-undersökningarna förekommer tilläggsundersökningar och tilläggsfrågor till AKU. Arbetsmiljöundersökningarna, Arbetsorsakade besvär samt Personalutbildningsstatistik är tre sådana undersökningar vid AM-avdelningen. Bortfallet i dessa undersökningar är i hög grad beroende av AKU-bortfallet.

a) Arbetsmiljöundersökningarna

Bortfallet i arbetsmiljöundersökningarna uppkommer vid flera olika moment i undersökningen. Efter det att de ordinarie AKU-frågorna avslutats ställs ytterligare tilläggsfrågor (ca 10 min). Dessutom får personerna i urvalet (urval bland personer som deltagit i AKU och som var sysselsatta vid intervjutillfället) ytterligare frågor att besvara i en postenkät (ca 20 min). Nedan redovisas en uppskattning av bortfallets omfattning i procent av undersökningspopulationen med uppdelning på de olika momenten.

Tabell 1 Arbetsmiljöundersökningen. Vägt bortfall i procent

Moment/År	1989	1991
Ordinarie AKU	8	10
Extra telefonintervju (inkl. indirekta intervjuer)	6	5
Postenkät	12	11
Totalt bortfall	26	26

Bortfallet bland *sysselsatta* i ordinarie AKU har uppskattats utifrån tidigare bortfallsstudier.

Bortfallet i postenkätdelen är lågt i jämförelse med andra postenkätundersökningar. I t.ex. omnibusundersökningarna (I-avdelningen) är bortfallsnivån efter påminnelse ca 35%. Förklaringen till den relativt låga nivån kan vara att de som får besvara enkäten tillhör AKUs svarsstratum. En ytterligare förklaring kan vara att urvalet består av uppgiftslämnare som har undersökningsvana och att frågor om arbetsmiljö känns angelägna.

Det totala bortfallet är emellertid högt och inför nästa undersökning planeras olika bortfallsreducerande åtgärder. Bl.a. har man för avsikt att översätta enkäten till flera språk och förlänga den tid under vilken respondenten söks och påminns.

b) Arbetsorsakade besvär

Bortfallet i undersökningarna om arbetsorsakade besvär består, dels av bortfall i ordinarie AKU, dels av bortfall i tillägget. Tilläggsfrågorna tar ca 5 minuter extra att besvara. Nedan redovisas en uppskattning av bortfallets omfattning med uppdelning på de olika momenten.

Tabell 2 Arbetsorsakade besvär Vägt bortfall i procent

Moment/År	1991	1992
Ordinarie AKU	10	10
Extra telefonintervju (inkl. indirekta intervjuer)	2	1
Totalt bortfall	12	11

Merparten av bortfallet utgörs av bortfallet i ordinarie AKU. Bortfallet p.g.a. tilläggsfrågor är endast 1-2 procentenheter. Det extra telefonintervjubortfallet är lägre här än i arbetsmiljöundersökningarna bl. a. beroende på färre vägrare och färre indirekta intervjuer.

3.3.3 Elevuppföljningarna

a) Högskoleuppföljningar. Fristående kursstuderande ht 90.

Tabell 3 Högskoleuppföljningar, svarande och bortfall i procent (1992)

Svarande/Bortfall	%
Svarande enkätfas	63
Svarande telefonfas	50
Totalt vägt bortfall	15

b) Grund- och gymnasieskoleuppföljningar. Fyra år efter grundskolan.

Tabell 4 Grund- och gymnasieskoleuppföljningar, svarande och bortfall i procent (1992)

Svarande/Bortfall	%
Svarande enkätfas	58
Svarande telefonfas	52
Totalt vägt bortfall	20

Bortfallet i telefonfasen är precis som förra året mycket högt, runt 50%. I bilaga 1, tabell 1-3 finns bortfallet redovisat för elevuppföljningarna fr.o.m. 1981.

Med tanke på de höga kostnaderna för bortfallsuppföljningen - de utgör 1/3 av den totala produktionskostnaden och en telefon intervju är 10 gånger dyrare än ett postenkätsvar - är det naturligtvis viktigt att resultatet motsvarar de höga kostnaderna. Om skattningarna på variablerna i bortfallet skulle skilja sig mycket från den grupp som svarar blir detta en stor felkälla. För närvarande finns ingen kontroll på hur variablerna fördelar sig i bortfallet.

En projektgrupp har bildats som skall utreda om elevenkäterna kan effektiviseras.

3.4 Undersökningar med urval av företag eller arbetsställen

3.4.1 Kortperiodiska undersökningar

- Löner och sysselsättning för arbetare inom industrin (MIA)
- Kortperiodisk sysselsättningsstatistik för privat sektor (KSP)
- Kortperiodisk lönestatistik för privat sektor (KLP)
(arbetare resp. tjänstemän)

Bortfallssiffrorna i dessa undersökningar inkluderar okänd övertäckning.

Tabell 5 Bortfall i kortperiodiska undersökningar 1989-1992, ovägt samt storleksvägt med antal anställda enligt CFAR. Procent.

År	Ovägt				Storleksvägt			
	1989	1990	1991	1992	1989	1990	1991	1992
MIA	14	13	13	11	7	6	6	4
KSP	11	9	9	8	11	8	7	7
KLP, arb	-	-	14	13	-	-	11	10
KLP, tjm	-	-	12	12	-	-	12	9

Bortfallet i de kortperiodiska företags- och arbetsställeundersökningarna visar ingen tendens till ökning, snarare en tendens till minskning. Detta kan för de nya undersökningarna (KSP och KLP) förklaras av att undersökningsrutinerna förbättrats med tiden. Minskningen av bortfallet i MIA mellan 1991 och 1992 beror på att man under 1992 utökade telefonpåminnelserna till att även avse samtliga småföretag. Tidigare fick dessa endast enkätpåminnelser.

Bortfallet varierar mellan olika SNI och är speciellt högt bland företag inom byggnadsindustrin. Bortfallet varierar också mellan olika undersökningsomgångar under året. Små företag har större bortfallsandel än stora, vilket kan förklaras av att man lägger ner mer resurser på att få in svar från de större företagen. (Se även bilaga 1, tabell 4-6)

3.4.2 Arbetskraftsbarometern

Urvalsenheterna i barometern består av s.k. KU-arbetsställen. Ett arbetsställe kan få flera blanketter rörande olika utbildningar att besvara. Det ovägda bortfallet, som avser det totala bortfallet av blanketter i urvalet var 1992 *elva procent* liksom de två föregående åren. Bortfallet varierar mellan 2-28 procent för olika utbildningsgrupper. Bäst är svarsfrekvensen för olika lärargrupper.

3.5 Sammanfattning

Jämfört med ett år tidigare ligger bortfallet på lägre eller ungefär samma nivå för så gott som samtliga undersökningar vid AM-avdelningen.

För att motverka bortfallets snedvridande effekter används effektivare skattningsmetodik i arbetskraftsundersökningarna fr. o. m. 1993.

Arbetsmiljöundersökningarna, som har det högsta totala bortfallet (26%), planerar att översätta enkäten till flera språk samt att förlänga den tid under vilken respondenten söks och påminns i syfte att reducera bortfallet.

Elevuppföljningarna har fortfarande besvärande högt bortfall i telefonfasen, runt 50%. En projektgrupp har bildats som skall utreda om elevenkäterna kan effektiviseras.

Företags- och arbetsställeundersökningarnas ovägda bortfall ligger mellan 8% -13%. Genom utökat antal telefonpåminnelser under 1992 minskade bortfallet i undersökningen över löner och sysselsättning för industriarbetare från 13% till 11%.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
F-avdelningen

4. Undersökningar vid F-avdelningen

4.1. Inledning

Av F-avdelningens ca 60 undersökningar har 8 stycken blivit utvalda för att presenteras i Bortfallsbarometern. Dessa undersökningar, som är upplagda på olika sätt, har valts ut för att spegla surveyklimatet inom företagsstatistiken.

Följande undersökningar ingår:

- Finansstatistiken
- Investeringsenkäterna
- Industristatistiken
- Lagertypstatistiken
- Leverans- och orderstatistiken
- Företagens utländska tillgångar och skulder
- Kapacitetsenkäten
- Omsättningsstatistiken

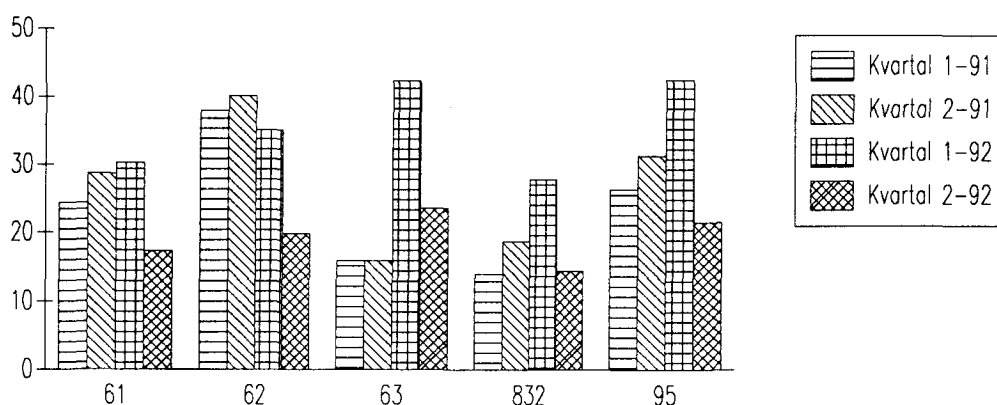
Undersökningarna presenteras utförligare i checklistorna, som återfinns i bilaga 2.

Urvalsramen för de flesta undersökningarna utgörs av Statistikregistret, som bygger på CFAR (Centrala Företags- och ArbetsställeRegistret). Stratifiering sker vanligen efter bransch och storlek med totalundersökning bland de största företagen. Uppgifterna samlas normalt in genom postenkäter belagda med uppgiftslämnarplikt.

I avsnitt 4.5 återfinns en beskrivning av förekommande bortfallsmått i de utvalda undersökningarna.

4.2. Bortfallet fördelat på SNI-branscher

Omsättningsstatistiken uppvisar en intressant bortfallsutveckling för åren 1991-92. Utvecklingen är en följd av en större omläggning av produkten som trädde i kraft 1992, där man bl.a. förenklade uppgiftslämnandet. I nedanstående diagram kan man studera bortfallet fördelat på SNI-branscher för de två första kvartalen 1991 och 1992. Från att ha legat på ungefär samma nivå första och andra kvartalet 1991 ser bortfallsfördelningen totalt annorlunda ut 1992. Bortfallstoppen första kvartalet 1992 kommer sig av att omläggningen i sig krävde stora resurser under insamlingsperioden. De intressanta resultaten märks under andra kvartalet, då man hade möjlighet att avsätta mer resurser till bortfallsuppföljning. Omsättningsstatistikens initiativ att förenkla uppgiftslämnandet och sätta in stora resurser på att driva in bortfallet har gett markant resultat, och kanske borde andra produkter med högt bortfall försöka att följa deras exempel.

Diagram 1 Bortfallet i procent, fördelat på SNI-branscher

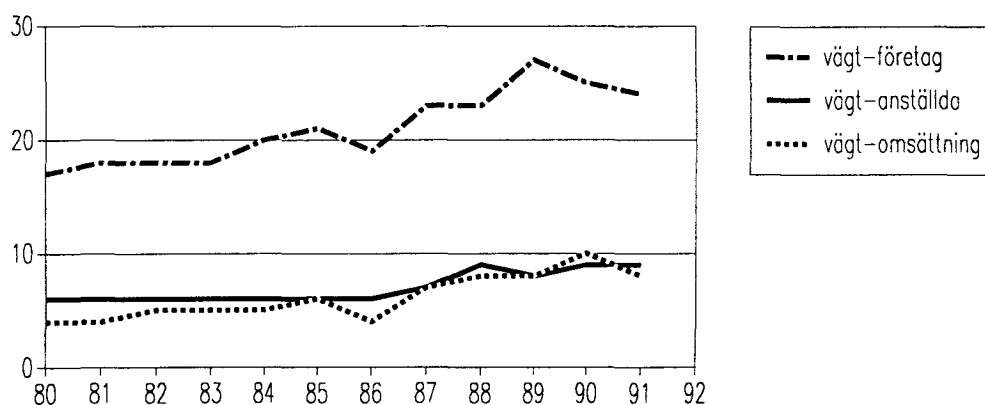
4.3. Bortfallet i de ingående undersökningarna 1980-1992

För ett par av de ingående undersökningarna finns tidsserier över bortfallet sedan början av 1970-talet.

I följande avsnitt beskrivs och kommenteras dock endast bortfallsutvecklingen sedan 1980. Det kompletta datamaterialet återfinns i tabellform i bilaga 1. Vissa av trendbrotten beror på omläggningar av produkterna, och har alltså inget samband med surveyklimatet.

4.3.1. Finansstatistiken

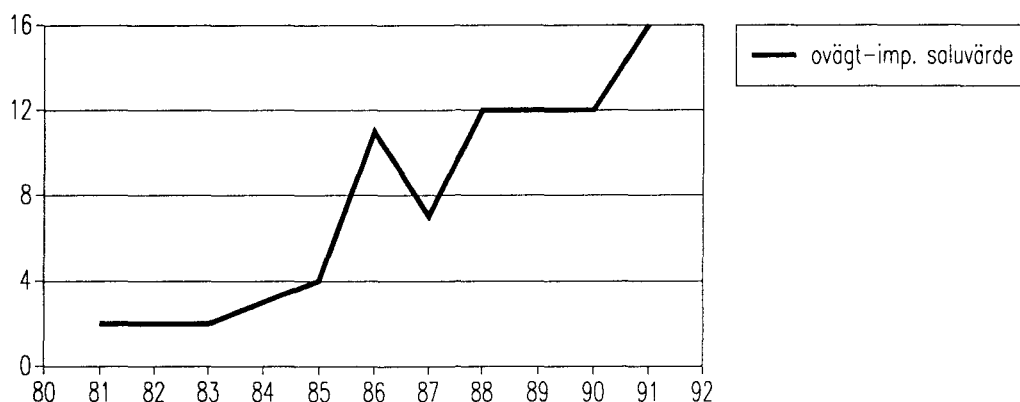
Finansstatistiken uppvisar en svagt ökande bortfallstrend för hela perioden 1980-91. Utökningen av urvalet 1989 kan vara orsaken till bortfallstoppen för måttet, vägt på objektsnivå, då det dels innebar många nya ovana uppgiftslämnare och också en ökad arbetsbörda på sektionen. Att de övriga två måtten inte visar motsvarande topp detta år kan bero på att urvalsökningen skedde i SNI 6-9, som till stora delar består av mindre företag. Bortfallet visar en tendens till att minska de senaste åren och det är möjligt att Finansstatistiken lyckats vända den negativa trenden.

Diagram 2 Bortfallet i Finansstatistiken 1982-92, procent

4.3.2 Industristatistiken

Bortfallssiffrorna avser den preliminära redovisningen. Bortfallet i den definitiva statistiken har de senaste åren legat stabilt på 8-9 %. Den kraftiga ökningen av bortfallet 1986 hänger samman med att man detta år utökade både urvalet och antal undersökta variabler. Bortsett från detta visar Industristatistiken ändå en kraftigt ökande bortfallstrend, som dock beror på ökad arbetsbelastning på sektionen och inte direkt speglar ett kärvare surveyklimat.

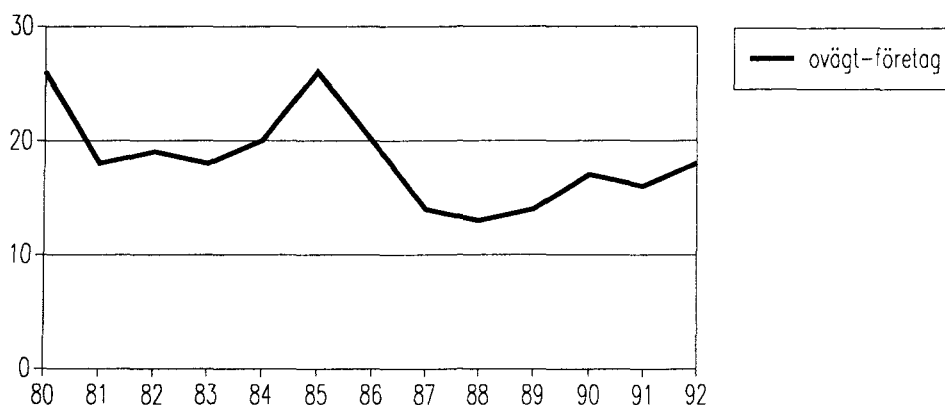
Diagram 3 Bortfallet i Industristatistiken 1981-91, procent

4.3.3 Investeringsenkäterna

Bortfallstopparna 1980 och -85 sammanfaller med strejker på företagen. Den positiva trend, med minskande bortfallssiffror, som Investeringsenkäterna uppvisade under åren 1987-89 har tyvärr avbrutits, och istället har bortfallet ökat de senaste åren.

Diagram 4 Bortfallet i Investeringsenkäterna 1980-92, procent

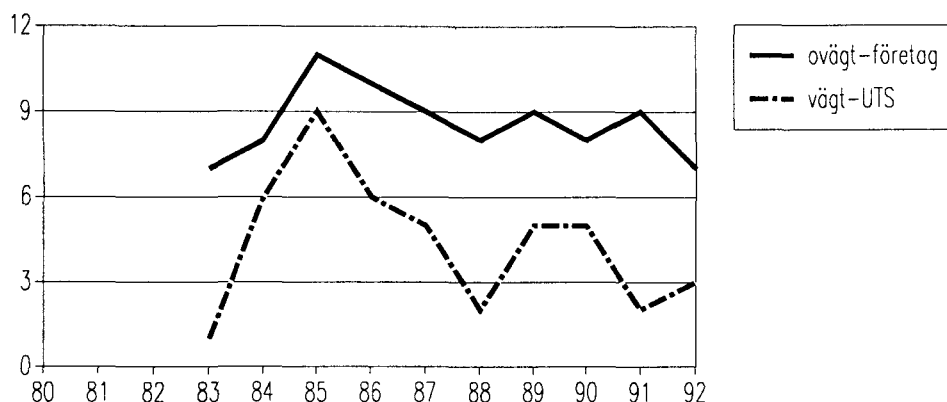

4.3.4 Företagens utländska tillgångar och skulder, FUTS

T.o.m. 1982 var FUTS:en en totalundersökning med cut-off gräns. Bortfallsmåtten redovisas fr.o.m. 1983 och uppvisar en kraftig ökning de följande åren. Detta kan ha ett samband med omläggningen till urvalsundersökning, samt att man då även undersökte

mindre företag. Under den senare delen av 80-talet och fram till nu uppvisar FUTS:en en klar minskning av bortfallet.

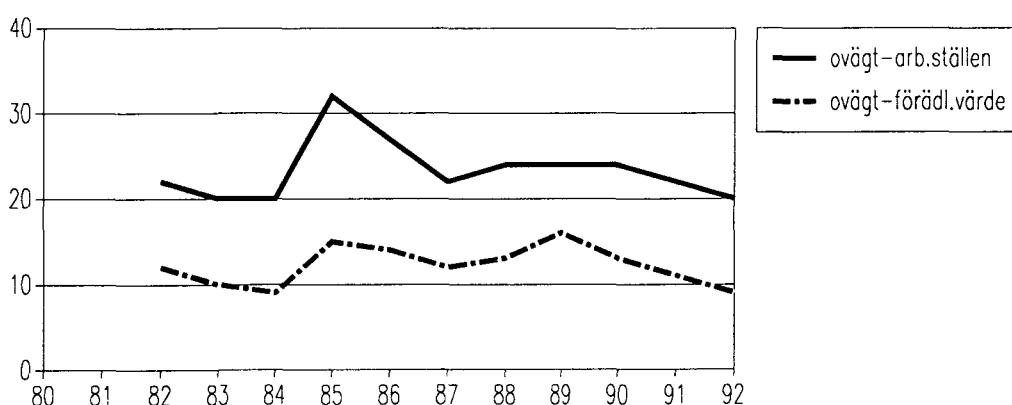
Diagram 5 Bortfallet i FUTS:en 1983-92, procent

4.3.5 Kapacitetsenkäten

Bortfallstoppen 1985 sammanfaller med att man detta år övergick till att använda SAMU-systemet för urvalsdragningen, vilket ledde till att nästan hela urvalet byttes ut och många ovana uppgiftslämnare tillkom. För övrigt har bortfallet legat på en stabil nivå med en klar tendens till minskning de senaste åren, vilket till viss del kan vara resultatet av en ökad arbetsinsats för att driva in bortfallet.

Diagram 6 Bortfallet i Kapacitetsenkäten 1982-92, procent

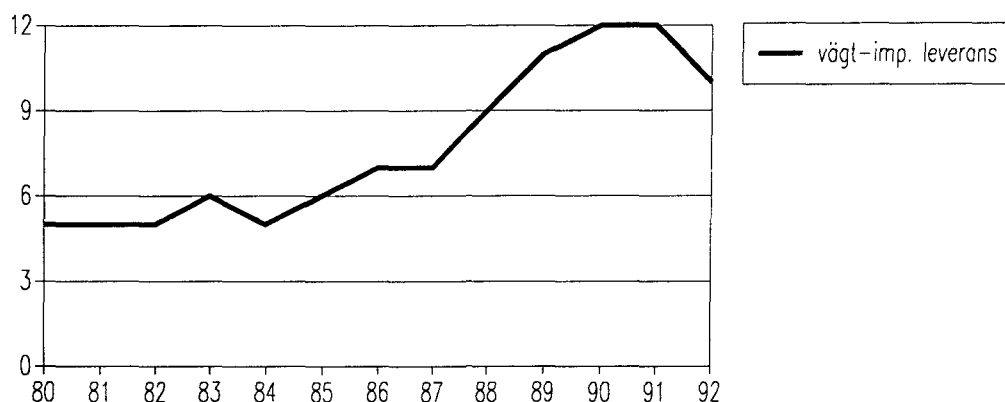
4.3.6 Lagertypstatistiken och Leverans- och orderstatistiken

De två undersökningarna använder samma urval och redovisar också liknande bortfallsutveckling. De stigande bortfallskurvorna, där ökningen varit kraftigast för Leverans- och orderstatistiken, vände nedåt för båda undersökningarna 1992, vilket kan tyda på ett trendbrott.

Diagram 7 Bortfallet i Lagertypstatistiken 1981-92, procent

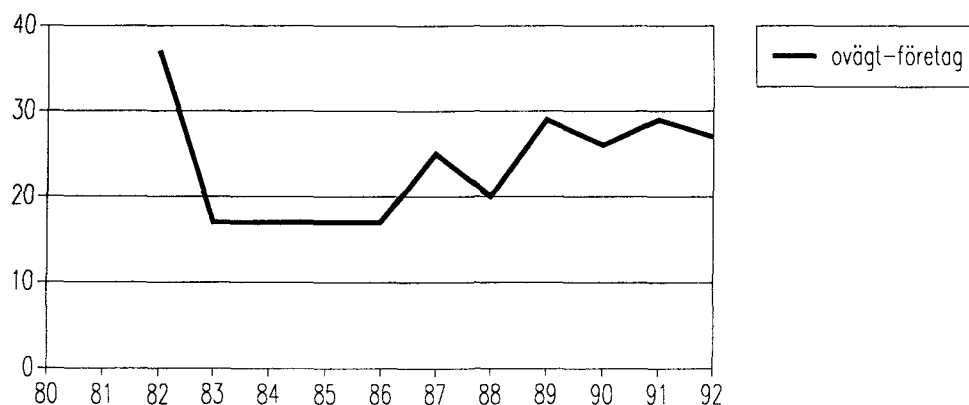
Diagram 8 Bortfallet i Leverans- och orderstatistiken 1980-92, procent

4.3.7 Omsättningsstatistiken

Omsättningsstatistiken uppvisar en hackig bortfallskurva på relativt hög nivå. Det finns goda utsikter att vändningen av den stigande trenden 1992 kan ses som ett trendbrott. Siffrorna som redovisas gäller medelvärden av de två första kvartalen, och 1992 var bortfallet första kvartalet nästan dubbelt så högt som under det andra. 1992 sjösattes en större omläggning av produkten vilket ledde till vissa inkörningsproblem, men ett mindre urval och en ökad bortfallsuppföljning resulterade i lågt bortfall andra kvartalet. Det finns goda utsikter för att statistiken ska kunna ligga kvar på en lägre bortfallsnivå i framtiden.

Diagram 9 Bortfallet i Omsättningsstatistiken 1982-92, procent

4.4. Sammanfattning

Utvecklingen av bortfallet på F-avdelningen kan studeras i avsnitt 4.4. Under 80-talet som helhet redovisar F-avdelningens undersökningar generellt sett en ökande trend. Under de senaste åren kan man dock skönja en tendens till att ökningstakten är lägre och en del undersökningar har också minskat bortfall. Det gäller främst Kapacitetsenkäten, men även Finansstatistiken och viss mån FUTS'en. Tendensen är inte lika positiv när det gäller Investeringsenkäterna och Industristatistiken, men man bör betänka att Industristatistikens siffror gäller den preliminära redovisningen.

Sammantaget kan man säga att bortfallet på F-avdelningen ligger på en oacceptabelt hög nivå för ett flertal undersökningar. Förutom att bortfallet är varianshöjande, är risken för bias uppenbar. Man bör dock lägga märke till att bortfallet sjunkit i majoriteten av undersökningarna den senaste tidsperioden, och kanske ser vi här ett trendbrott. Trendbrottet i sig behöver inte innebära att surveyklimatet förbättrats, utan kan vara ett resultat av en ökad arbetsinsats för att driva in bortfallet.

4.5. Bortfallsmått

Bland de utvalda undersökningarna redovisas ett flertal olika bortfallsmått, varför det vanligen inte är relevant att jämföra undersökningarnas bortfall sinsemellan. Syftet är inte heller att göra sådana jämförelser utan att kartlägga bortfallsutvecklingen över tiden i varje undersökning för sig.

Följande bortfallsmått förekommer

där:	N = antal objekt i populationen	n = antal objekt i urvalet
	x = värde på undersökningsvariabeln	y = värde på hjälpvariabeln
	z = imputerat värde	h = stratumnummer
	s = svarsstratum	b = bortfallsstratum

1. Bortfallsprocent ovägd på objektsnivå. Antal bortfallsobjekt dividerat med totala antalet utvalda objekt.

$$\frac{n_b}{n_h} * 100$$

2. Bortfallsprocent vägd på objektsnivå. Antal bortfallsobjekt, uppräknat med uppräkningsfaktorer, dividerat med totala antalet objekt.

$$\frac{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{n_h} * n_{hb}}{N} * 100$$

3. Bortfallsprocent ovägd enligt hjälpvariabel. Bortfallsobjektens summerade värden för hjälpvariabeln dividerat med motsvarande summa för alla utvalda objekt.

$$\frac{\sum_{i \in b} y_i}{\sum_{i \in s+b} y_i} * 100$$

4. Bortfallsprocent vägd enligt hjälpvariabel. Bortfallsobjektens värden enligt hjälpvariabeln, uppräknade med uppräkningsfaktorer, dividerat med samtliga utvalda objekt uppräknade för hjälpvariabeln.

$$\frac{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{n_h} \sum_{i \in b} y_{hi}}{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{n_h} \sum_{i \in s+b} y_{hi}} * 100$$

5. Bortfallsprocent vägd enligt bortfallsbehandling. Bortfallsobjektens påförda värden enligt bortfallsbehandling, uppräknade med uppräkningsfaktorer, dividerat med totalskattningen.

$$\frac{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{n_h} \sum_{i \in b} z_{hi}}{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{n_h} \left(\sum_{i \in b} z_{hi} + \sum_{i \in s} x_{hi} \right)} * 100$$

För mer information om de olika bortfallsmåtten hänvisas till F-meddelande 1989:8.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
I-avdelningen

5. Undersökningar vid I-avdelningen

5.1 Inledning

På I-avdelningen finns det totalt drygt 40 undersökningar, vilka i de flesta fall är registerbaserade, några är totalundersökningar och ett tiotal urvalsbaserade. I detta avsnitt redovisas och analyseras bortfallssituationen för urvalsbaserade individ- och hushållsundersökningar på I-avdelningen samt AKU (AM-avdelningen) som även diskuteras i kapitel 3. Följande undersökningar ingår:

Intervjubaserade (telefon eller besök)

- AKU - Arbetskraftsundersökningen
- HINK - Inkomstfördelningsundersökningen
- HIP - Hushållens inköpsplaner
- PSU - Partisynpatrunderundersökningen
- ULF - Undersökningen av levnadsförhållanden

Enkätbaserade

- Omnibusundersökningarna

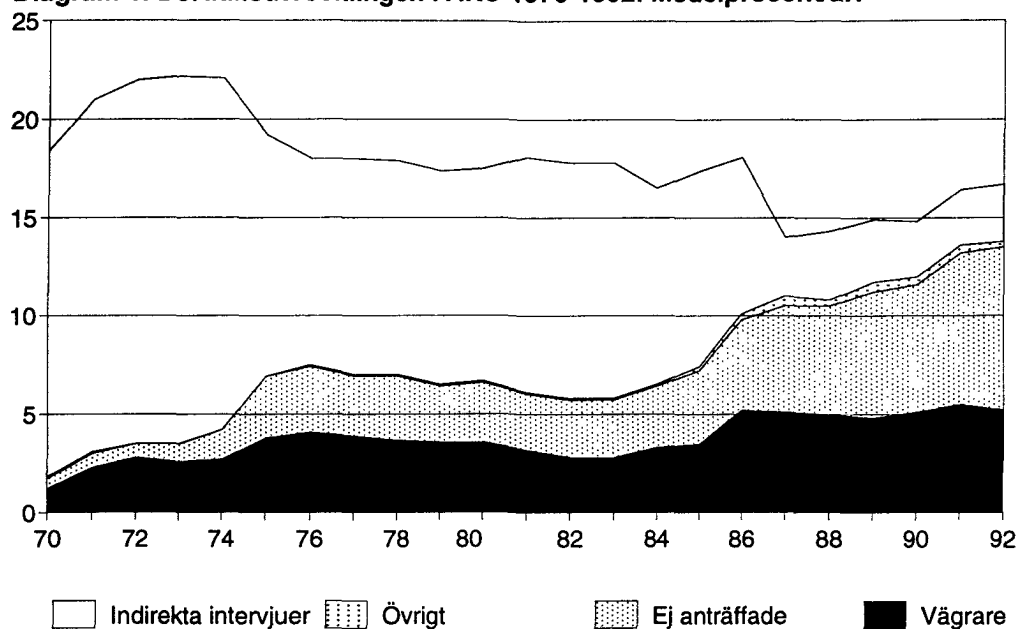
Bokföringsundersökningar

- HUT - Hushållens utgifter
- TA - Tidsanvändningsundersökningen

För närmare information om ovanstående undersökningars uppläggning hänvisas till bilaga 2. De basdata som nedanstående diagram bygger på finns i en tabellbilaga (bilaga 1), där även indelningar på bakgrundsvariabler är gjorda för några av undersökningarna.

5.2 Bortfallsutvecklingen generellt

För att betrakta bortfallsutvecklingen på lång sikt, åtminstone när det gäller telefonintervjuer, lämpar sig AKU bäst eftersom det varit förhållandevis få förändringar i dess uppläggning och innehåll. För övriga undersökningar är det knappast meningsfullt att redovisa längre tidsserier än vad som görs i avsnitt 5.3. Diagram 1 beskriver bortfallsutvecklingen i AKU från 1970-1992. Där kan utläsas att det totala bortfallet 1970 var två procent medan det 1992 var nästan 14 procent av urvalet som ej svarat.

Diagram 1. Bortfallsutvecklingen i AKU 1970-1992. Medelprocent/år.**Några reflektioner:**

- 1975 spräcktes 5%-vallen delvis p.g.a. inskränkningar i antalet indirekta intervjuer.
- 1976- 85 var bortfallet relativt konstant (6-7 %).
- 1986-87 ökar bortfallet rejält och spräcker 10%-vallen. En stor del av ökningen torde kunna förklaras med metropolitdebatten och att hårdare restriktioner för att genomföra indirekta intervjuer infördes.
- 1988-92 ökade bortfallet med hela 3 procentenheter. Men under 1992 har ökningstakten avtagit och av AM/AKUs egna analyser framgår att trendcykeln för det totala bortfallet t om mars -93 visar på en klar nedgång.

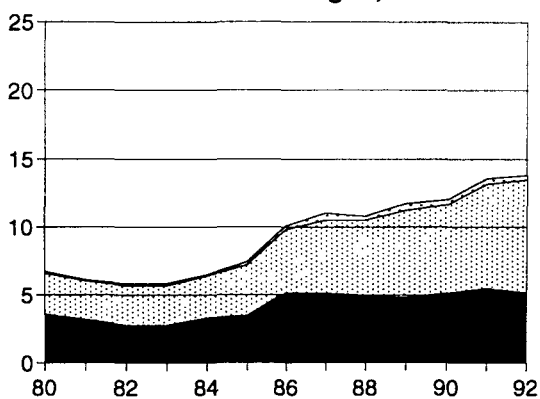
Som skrivits i avsnitt 3.2, om surveyklimatet enligt AKU, så minskar andelen vägrare i AKU under 1992 för första gången på mycket länge. Det är framför allt kategorin "ej anträffade" som svarar för ökningen av det totala bortfallet. Enligt AKUs trendcykel-analyser t om mars -93, som visar på en nedgång av det totala bortfallet, minskar såväl andelen vägrare som andelen ej anträffade. Minskningen bland andelen ej anträffade torde, enligt AM/AKUs egna analyser, bero på återinförandet av "skrape-bullen" (dvs. fr.o.m. januari -93 gör en intervjuare per region ytterligare försök efter ordinarie fält-arbetsperiod att nå urvalspersonen) i samband med nytt mätveckssystem.

5.3 Bortfallsutvecklingen i de löpande intervjuundersökningarna

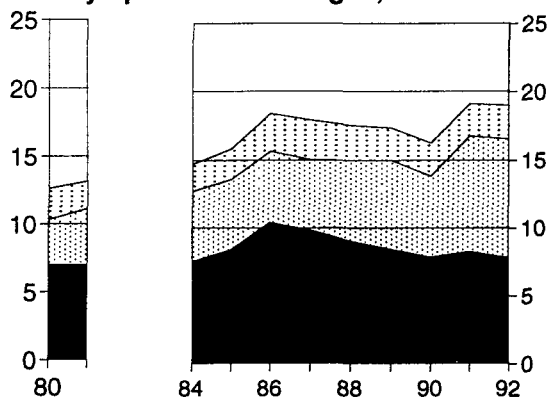
Diagram 2 påvisar bortfallsutvecklingen 1980-1992 för respektive undersökning. Då undersökningarna sinsemellan har stora skillnader i uppläggning, innehåll och omfång, och dessutom har förändrats under tidsperioden, är självfallet inte nivåerna på bortfallet jämförbara. Det går dock att jämföra tendenserna eftersom undersökningarna är beroende av vissa gemensamma faktorer såsom det allmänna uppgiftslämnarklimatet och intervjuarnas beläggning.

Diagram 2. Bortfallsutvecklingen i AKU, PSU, HINK, HIP och ULF 1980-1992. Medelprocent/år. PSU genomfördes ej 1982-1983.

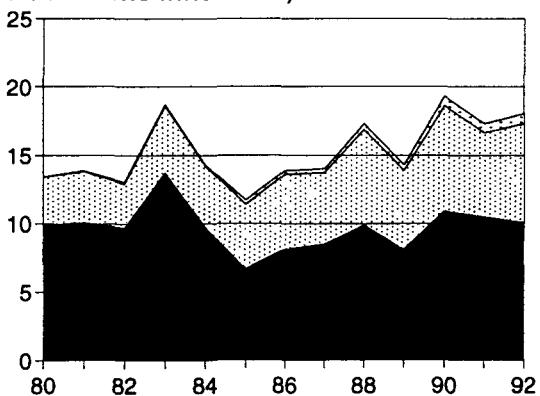
Arbetskraftsundersökningen, AKU

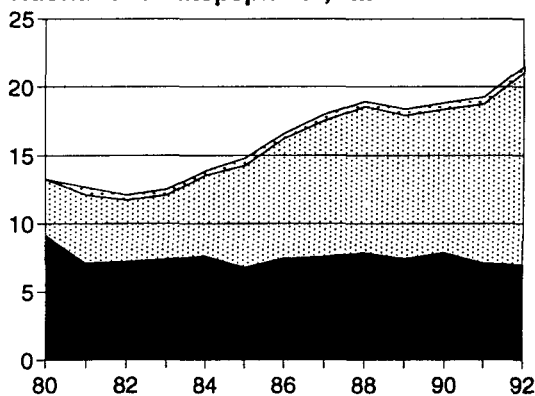
Partisynpatiuundersökningen, PSU

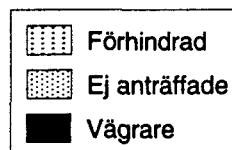
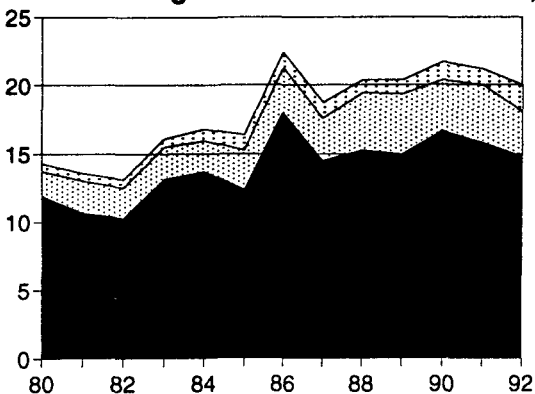
Hushållens inkomster, HINK

Hushållens inköpsplaner, HIP

Undersökningen om levnadsförhållanden, ULF

Totalt sett är även 1992 ett tragiskt bortfallsår. Bortfallet har t o m ökat något i AKU, HINK och HIP. I alla undersökningar utom ULF har andelen ej anträffade ökat. I ULF har det totala bortfallet minskat 1992 jämfört med 1991 och 1990. Det är både andelen ej anträffade och andelen vägrare som sjunkit i ULF. Att bortfallet minskar i ULF kan förklaras av att insamlingsperioden är betydligt längre, ca tre månader jämfört med 4-5 veckor för HINK och maximalt tre veckor för PSU, AKU och HIP. Undersökningar med längre insamlingsperioder blir inte lika känsliga för variationer i intervjuarnas arbetsbeläggning och "tillfällighetsdebatter" i massmedia.

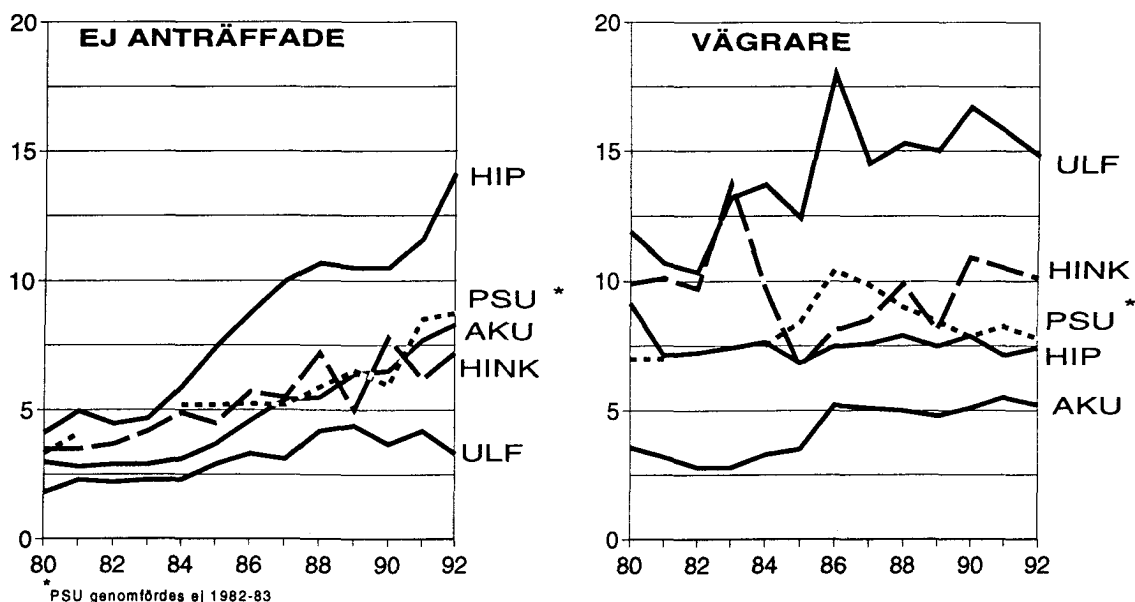
Gemensamt för undersökningarna är att andelen vägrare minskar under 1992 jämfört med 1991. En bidragande orsak till detta är sannolikt den rådande lågkonjunkturen. Det är lättare för uppgiftslämnarna att se behovet och nyttan med undersökningarna då arbetslöshet och andra samhällsproblem förvärras.

5.4 Bortfallsorsaker

En betydande faktor, som är starkast korrelerad med bortfallsfrekvens, är intervjuarens övertalningsförmåga och arbetsinsats vid kontaktförsök. Men i denna redovisning får vi nöja oss med de bortfallsorsaker som finns att tillgå, nämligen bortfall p g a vägran och "ej anträffade".

För att bättre åskådliggöra det faktum att det är andelen "ej anträffade" som ligger bakom den allmänna bortfallsökningen kan följande diagram vara till hjälp.

Diagram 3. Andel ej anträffade respektive vägrare 1980-1992. Medelprocent/år.

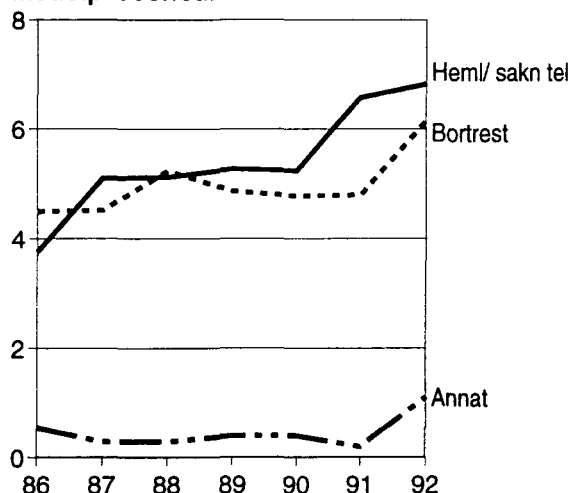

1980 hade samtliga undersökningar fler vägrare än ej anträffade, medan det 1992 är endast ULF och HINK som fortfarande har det. Den relativt låga andel ej anträffade i ULF förklaras huvudsakligen med, som tidigare skrivits, en längre tidsperiod för sökning av urvalspersoner.

HINKs stora nedgång i andelen vägrare 1984 beror på metodbyte från postenkät till telefonintervju.

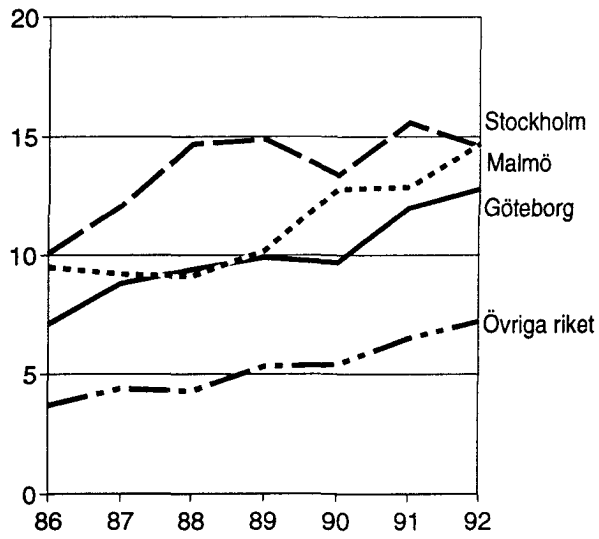
I diagram 4 är de ej anträffade i HIP uppdelat efter orsak till utebliven kontakt under åren 1986-92. De anledningar som finns angivna är hemligt telefonnummer/saknar telefon, urvalspersonen är bortrest samt "annan anledning". Som synes ökar under 1992 alla tre kategorier ej anträffade. 1991 var det andelen med hemligt telefonnummer som stod för ökningen. 1992 svarar kategorin "bortrest" för den största ökningen bland de ej anträffade.

Diagram 4. Andel ej anträffade i HIP 1986-92 uppdelat på orsak. Medelprocent/år.

En regional uppdelning i diagram 5 visar tydligt att storstadsmänniskor är mycket svårare att få kontakt med jämfört med boende utanför storstadsregionerna. Värt att notera är också att andelen ej anträffade i Stockholm under 1992 minskade med ca en procentenhet medan andelen ej anträffade ökade i Göteborg, Malmö och övriga riket med knappa en procentenhet vardera.

Diagram 5. Regional uppdelning av de ej anträffade i AKU 1986-92.
Medelprocent/år.

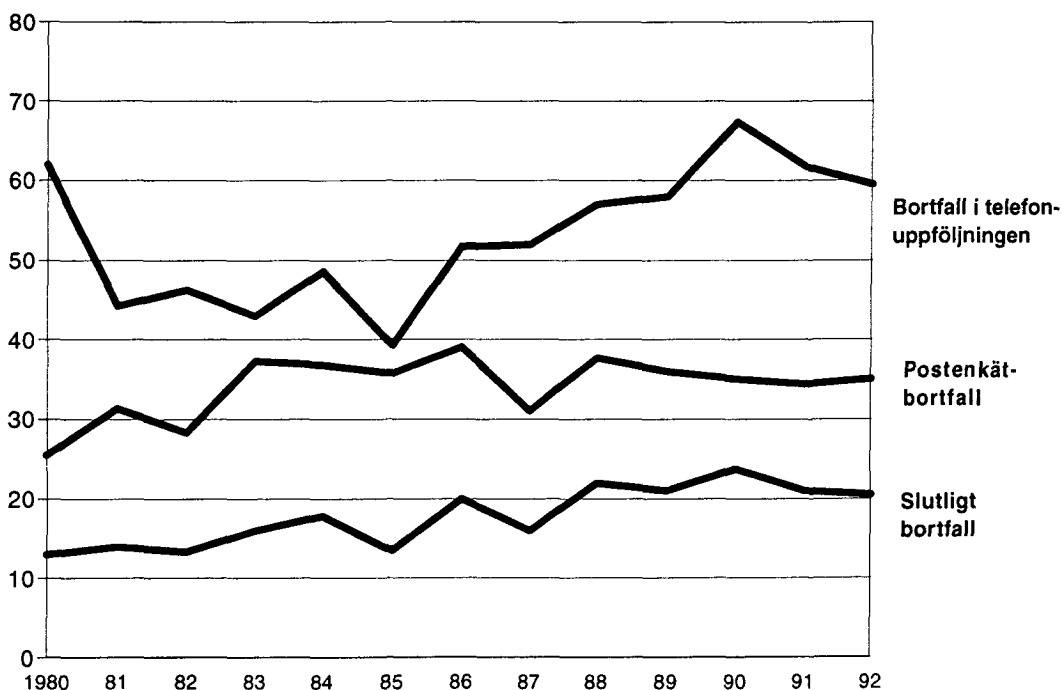
5.5 Postenkätundersökningar

För att reducera bortfallets storlek och effekt på undersökningsresultaten genomförs, i många undersökningar vid SCB, bortfallsuppföljning. Vanligen dras ett (sub)urval bland de ej svarande och mer resurskrävande insamlings- och bearbetningsmetoder tillämpas. Svarsfrekvenserna från dessa suburval har under senare tid minskat (se även avsnitt 3.3.3, om elevuppföljningsundersökningarna). Som vi kan se i diagram 6 ökade bortfallet i telefonuppföljningen under perioden 1986-1990. 1989-92 ökade svarsprocenten för omnibusundersökningarnas telefonuppföljningar men det var fortfarande endast 30-40 procent som svarade.

I mycket allmänna ordalag kan man konstatera att med en låg svarsfrekvens riskeras biased skattningar och vida konfidensintervall.

I de omnibussar som genomfördes hösten 91 och våren 92 lyckades man höja svarsprocenten till cirka 50, och det var bra. Emellertid sjönk svarsprocenten i omnibussen som genomfördes hösten 1992. Det är bara att hoppas att man arbetar hårt för att återigen höja svarsprocenten i kommande bussar, för med svarsprocent under 50 är det tveksamt om bortfallsuppföljningen har något att tillföra skattningarna.

Diagram 6. Bortfallet i omnibusundersökningarna 1980-1992. Medelprocent/år.

5.6 Bokföringsundersökningar

Bokföringsundersökningar ställer vanligen större krav på uppgiftslämnaren jämfört med telefon- och besöksintervjuundersökningar.

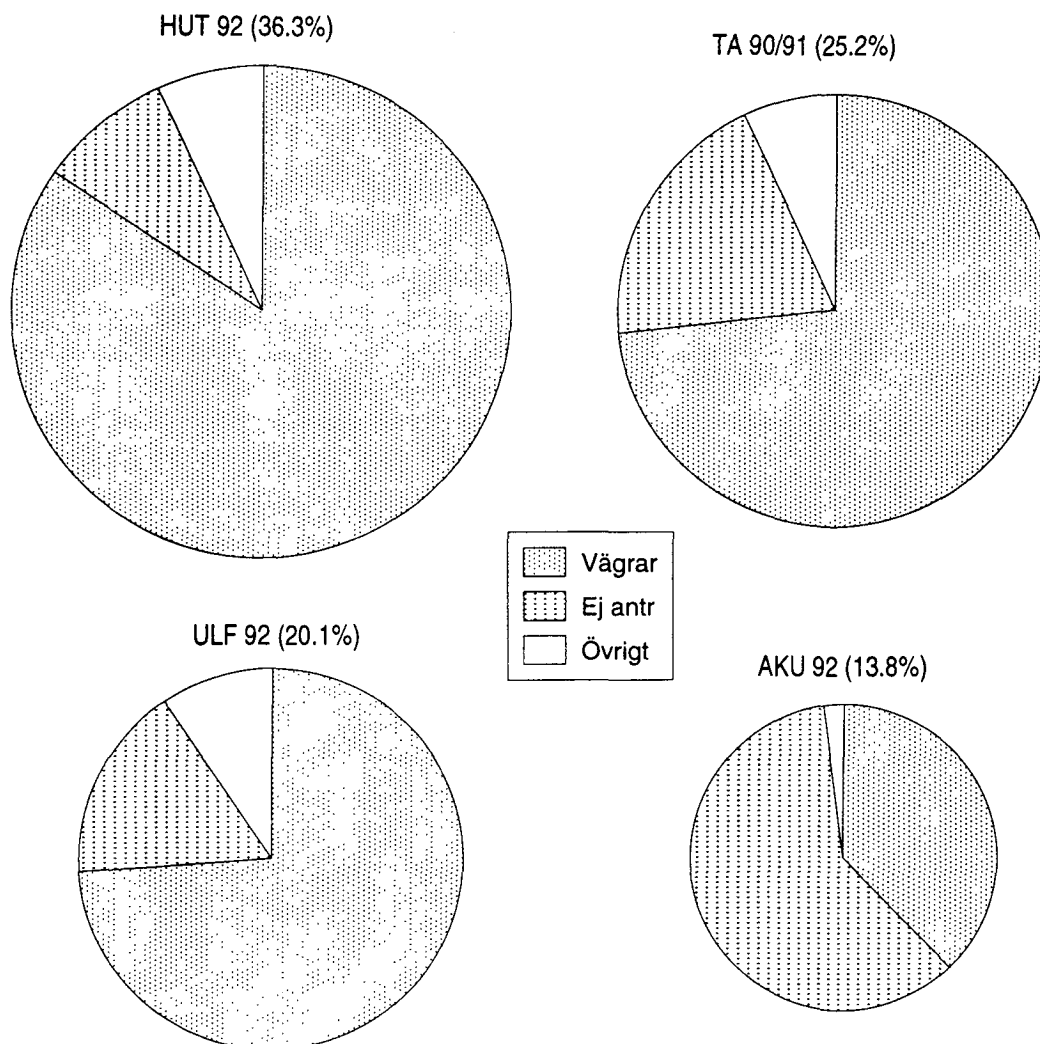
I diagram 7 nedan är det totala bortfallet uppdelat efter orsak för fyra typer av undersökningar. Varje cirkels area är proportionell mot storleken på respektive undersöknings totala bortfall. AKU - som här representerar telefonintervjuundersökningar - har ett bortfall som till övervägande del består av ej anträffade, medan vägrare dominerar övriga tre. Största vägrarandelen återfinns i HUT, som har fyra veckors bokföring av utgifter och dessutom är betraktad som "svårmotiverad" bland intervjuarna.

Det är mycket förvånansvärt och besynnerligt att bortfallet i HUT92 är så högt. I motsvarande undersökning i England uppgår svarsfrekvensen till ca 75%. Ca 1 500 av HUT92s urvalspersoner ingick även i HINK92. Telefonintervjuerna i HINK genomfördes efter HUTens insamlingsperiod. Svarsfrekvensen i HINK92 för de som ingick i HUT92 uppgick till ca 74.3%.

Att bortfallet blev så stort i HUT beror till stor del på kapacitetsbrister i intervjuarkåren. De medel som sparats in i HUT, p.g.a. den lägre svarsfrekvensen, skall förmodligen användas till kvalitetsstudier för att se om undersökningsresultaten över huvudtaget är användbara. Man får i alla fall räkna med metodarbete för bortfallskompensation vid estimationen.

TA, där två dagars tidsanvändning ska bokföras i tiominutersintervall, har ett bortfalls-mönster som liknar besöksintervjun ULF.

Diagram 7. Bortfall efter orsak i olika typer av individ- och hushållsundersökningar. Bortfall totalt inom parentes.

Kontentan av diagram 7 är; för att minska bortfallet i bokföringsundersökningar (och även i ULF) är det av extra stor vikt att hitta övertygande argument för nyttan med undersökningen. En förutsättning för att få in en intervju är att intervjuaren tror på, eller åtminstone låtsas tro på, propagandan för undersökningens förträfflighet.

5.7 Sammanfattning

Bortfallet fortsätter att öka för de löpande intervjubaserade undersökningarna, men ökningstakten avtar betydligt under 1992. Andelen vägrare minskar i nästan alla undersökningar. Det kanske kan förklaras av att undersökningarna har blivit mer lättmotiverade under rådande konjunkturläge. Mycket anmärkningsvärt är emellertid att andelen ej anträffade ökar i nästan alla undersökningar. Bidragande faktorer till denna utveckling är i hög utsträckning :

- Den höga arbetsbeläggningen på intervjuarkåren.
En krympande intervjuarkår har fått allt mer att göra.
- Attityden hos intervjuarna.
Det är mycket viktigt att "interna" problem, framför allt organisationsfrågor, inte påverkar intervjuarnas arbetsförhållanden negativt. Det är också mycket viktigt att intervjuarna får rätt utbildning så att motivationen för varje enskild undersökning är hög.
- Andelen hushåll med hemliga telefonnummer ökar och andelen telefonhushåll minskar.

Bortfallet i SCBs individstatistiska undersökningar är nu så högt att det är mycket viktigt att krafttag tas för att reducera bortfallet. Detta är möjligt, ty i flera undersökningar där tillfälliga kraftansträngningar gjorts under en kortare period har man lyckats reducera bortfallet betydligt.

6. Referenser

Ac-beslut om beräkning och redovisning av bortfallsmått för F-avdelningens statistikgrenar, F-meddelande 89-05-08.

Bergdahl, M et al. Bortfallsbarometern nr 7 (1990). Samtliga ämnesavdelningar. R & D Report 1991:13

Blom, R (1991). Bortfallsutvecklingen i fyra intervjuundersökningar, stencil våren 1991.

Elffors, C (1987). Bortfallssammanställning A/BF Sektion 3, SCB, stencil, 87-12-28.

GD-beslut om beräkning och redovisning av bortfall. Lyberg, I et al: Beräkning och redovisning av bortfall, U-meddelande 89:1.

Hörngren, J och Japac, L. Bortfallet i AKU. Nuläge efter undersökningen i mars 1993.

Hörngren, J och Larsson, M. Bortfallsstudier i AKU. Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1992:7.

Lindström, H L (1989). Krisgruppsarbetet och räkneexperiment: HUT 88. R & D Report 1989:14.

Lindström, H L (1991). Interacting nonresponse and response errors. R & D Report 1991:3.

Lyberg, I and Lyberg, L (1991). Nonresponse research at Statistics Sweden. August 1, 1991.

Lundgren, L (1987). Program för minskat bortfall i SCBs individ- och hushålls-undersökningar. R & D Report nr 31.

Lundström, S (1986). Utredning kring bortfallet i samband med den s.k. Metropolitdebatten. U/STM-PM nr 28.

Lütjohan, H. Bortfallets inverkan på studiet av ett enkelt samband. En empirisk studie. Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1992:4.

"Något om förstaårsbortfallet i JEU 1986-1988". PM A/LA 1991:16.

Räkna med bortfall. SCB, P/STM 1979.

SCB (1981). Utredningen rörande uppgiftslämnarfrågor och bortfallsproblem i statistikproduktionen (UBIS).

"Vägran i de objektiva skördeuppskattningarna 1985". PM A/FU 1985:20.

Bilaga 1. Tabeller

A-avdelningen

AM-avdelningen

F-avdelningen

I-avdelningen

A-avdelningen

Tabell 1

De objektiva skördeuppskattningarna. Bortfall ovägt i procent.

År	Vall och spannmål	Matpotatis	Potatis för stärkelse och råsprit
1980	2,0	1,7	2,4
1981	2,2	2,1	3,4
1982	1,9	2,2	2,0
1983	1,6	1,6	2,6
1984	2,5	3,7	7,2
1985	2,7	2,8	4,6
1986	2,8	2,9	3,7
1987	1,7	1,4	2,9
1988	1,7	1,3	1,8
1989	1,4	1,8	1,3
1990	1,4	1,7	1,7
1991	1,9	1,9	1,3
1992	0,7	1,2	1,0

Tabell 2

	Deklarationsundersökningen för jordbrukare. Vägt objektsbortfall i procent	Jordbruksekonomiska undersökningen. Ovägt objektsbortfall i procent för ny urvalsdel	Skogsbrukets arbetskraft (enskilda skogsbruket). Bortfall i procent
1979	6,5	28	
1980	3,9	32	
1981	4,5	28	
1982	3,6	22	
1983	3,3	29	10,2
1984	2,9	34	12,3
1985	2,7	36	16,3
1986	3,0	28	17,2
1987	3,0	31	19,8
1988	2,0	38	26,4
1989	1,4	34	11,8 *
1990	4,1	42	15,0 *
1991		38	34
			* vägt

A-avdelningen

Tabell 3

	Galt- och betäckningsstatistik. Ovägt bortfall. Definitiva uppgifter	Intäkts- och kostnadsundersökningen för flerbostadshus. Vägt objektsbortfall i procent Allmännyttiga bostadsföretag	Enskilda ägare och bostadsrättsföreningar
1980	1,2		
1981	1,2	3,1	14,5
1982	1,4	4,1	13,9
1983	1,4	5,5	17,4
1984	1,6	5,8	18,4
1985	2,0	4,1	23,3
1986	1,8	3,8	23,1
1987	1,8	4,2	23,3
1988	0,9 *	3,0	19,8
1989	1,5	1,0	21,2
1990	2,1	3,0	18,0
1991	1,6	3,0	görs ej
1992	1,4		

* ändrad insamlingsmetod

Tabell 4

	Bostads- och hyres- undersökningen. Vägt objektsbortfall i procent. Hyresrättslägenheter	Bostadshyror m.m i stadsbelånade bostadshus. Ovägt objektsbortfall i procent
1980		
1981	5,6	0,0
1982	3,8	0,0
1983	2,8	0,0
1984	4,7	0,1
1985	3,2	0,4
1986	3,6	0,8
1987	3,7	4,1
1988	3,4	3,7
1989	4,4	8,3
1990	6,3	11,6
1991	5,2	10,3

Tabell 5

	Bekämpnings- medelsanvändningen i jordbruket. Ovägt bortfall i procent	Miljöskyddskostnader i industrin. Ovägt bortfall i procent
1985		19,0
1986		
1987		
1988	5	18,9
1989	4	
1990	4	
1991	5	
1992	3	

AM-avdelningen

Tabell 1 Grund- och gymnasieskoleuppföljningarna. Svarande och bortfall i procent.

Undersökning	Mätvecka	Svarande		Vägt bortfall
		Enkät	Telefon	
Examinerade från gymnasieskolan 77/78	hösten 81	79	69	6
Grundskolan 79/80, ej intagna till gymnasieskolan ht 80	våren 82	69	64	11
Grundskolan 78/79	våren 83	69	60	12
Grundskolan 82/83, ej intagna till gymnasieskolan ht 83	våren 84	66	62	13
Examinerade, yrkeslinjer, gymnasieskolan 82/83	våren 85	67	73	9
7 år efter grundskolan		63	52	18
4 år efter grundskolan utan fullföljd linje gymnasieskolan	våren 87	63	55	17
Examinerade, gymnasieskolan 83/84	våren 88	68	52	15
2 år efter grundskolan, ej fortsatt till gymnasieskolan	våren 90	47	61	21
2 år efter grundskolan, fortsatt till gymnasieskolan	våren 90	73	61	11
4 år efter grundskolan	våren 92	58	52	20

Tabell 2 Högskoleuppföljningar. Svarande och bortfall i procent.

Undersökning	Mätvecka	Svarande		Vägt bortfall
		Enkät	Telefon	
Nybörjare, enstaka kurs ht 79	våren 81	65	55	10
Examinerade, linjer vt 78	våren 82	84	62	6
Examinerade, linjer vt 81	våren 82	87	62	5
Examinerade, linjer ht 78	hösten 82	85	60	8
Examinerade, linjer ht 81	hösten 82	87	53	8
Nybörjare, linjer vt 80	våren 84	79	70	6
Nybörjare, linjer ht 80	hösten 84	74	63	10
Examinerade vt 84	våren 85	81	48	9
Examinerade 81/82	våren 86	72	51	12
Lärarexaminerade 77-85, alternativ sysselsättning	våren 86	80	45	10
Nybörjare, enstaka kurs ht 83	våren 88	61	51	18
Nybörjare, linjer 81/82, ej examen inom 7 år	våren 89	55	45	26
Examinerade 85/86	våren 90	71	44	15
Nybörjare, linjer 89/90	våren 91	74	47	15
Fristående kursstuderande ht 90	våren 92	63	50	15

Tabell 3 Vuxenuppföljningar. Svarande och bortfall i procent.

Undersökning	Mätvecka	Svarande		Vägt bortfall
		Enkät	Telefon	
Nybörjare, komvux ht 80	våren 84	60	66	13
Nybörjare, folkhögskolor ht 82	våren 87	67	45	18
Nybörjare, komvux ht 86	våren 89	58	49	19
Nybörjare, distansstudier ht 88	våren 91	64	65	9

AM-avdelningen

Tabell 4a MIA. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent per månad 1989-1992.

Månad/År	Ovägt				Storleksvägt			
	1989	1990	1991	1992	1989	1990	1991	1992
januari	11	9	9	9	5	4	4	4
februari	11	11	11	11	6	5	5	5
mars	13	13	12	13	7	6	5	5
april	13	12	12	10	7	5	5	4
maj	15	14	13	12	10	6	6	5
juni	16	15	15	15	10	7	8	6
augusti	14	13	13	11	8	6	6	5
september	14	12	12	9	7	5	6	4
oktober	14	13	13	9	7	6	6	4
november	15	15	15	10	8	7	7	4
december	14	14	15	9	7	5	7	4
Genomsnitt, 11 mån	14	13	13	11	7	6	6	4

Tabell 4b MIA. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent efter företagets SNI-kod. Elva-månadersgenomsnitt.

Företagets SNI-kod	Ovägt				Storleksvägt			
	1989	1990	1991	1992	1989	1990	1991	1992
2	12	10	11	1	3	4	4	0.3
31	17	15	14	13	9	5	5	5
32	18	21	19	20	11	12	13	11
33	16	16	16	14	13	12	11	9
341	13	8	4	5	4	1	2	1
342	12	10	12	11	9	7	9	8
35	12	11	12	6	8	5	7	3
36	10	6	12	4	7	3	7	2
37	7	7	6	5	5	2	2	2
38	11	12	11	8	6	5	5	4
39	22	16	20	21	17	13	16	15
2+3	14	13	13	11	7	6	6	4

Tabell 4c MIA. Ovägt bortfall i procent efter företagets storlekklass. Elva-månadersgenomsnitt.

Företagets storlekklass	Ovägt			
	1989	1990	1991	1992
2	32	28	26	22
3	25	26	26	21
4	19	18	18	17
5	13	15	13	10
6	5	3	5	3
7	2	2	2	1
8	0.6	0.8	0.3	0.1
Totalt	14	13	13	11

AM-avdelningen**Tabell 5a KSP. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent per kvartal 1989-1992.**

Kvartal	Ovägt				Storleksvägt			
	1989	1990	1991	1992	1989	1990	1991	1992
1	13	11	10	9	13	9	8	7
2	12	10	10	8	13	8	8	7
3	9	9	8	7	8	8	6	6
4	9	8	8	8	8	7	6	7
Årsgenomsnitt	11	9	9	8	11	8	7	7

**Tabell 5b KSP. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent efter arbetsställets SNI-kod.
Årsgenomsnitt.**

Arbetsställets SNI-kod	Ovägt				Storleksvägt			
	1989	1990	1991	1992	1989	1990	1991	1992
2	12	10	5	4	6	3	2	2
3	12	9	8	7	9	6	6	4
4	2	2	0.4	1	2	1	0.3	0.4
5	16	12	11	12	20	10	9	12
6	11	10	10	9	11	10	10	9
7	12	10	5	6	12	9	4	5
8	8	6	4	4	8	6	4	4
9	11	11	13	12	10	10	13	12
Totalt	11	9	9	8	11	8	7	7

**Tabell 5c KSP. Ovägt bortfall i procent efter arbetsställets storlekklass.
Årsgenomsnitt.**

Arbetsställets storlekklass	År			
	1989	1990	1991	1992
1	11	12	12	11
2	12	12	11	10
3	12	11	9	10
4	11	9	9	8
5	10	8	7	8
6	9	5	5	4
7	10	5	3	2
8	9	2	3	2
Totalt	11	9	9	8

AM-avdelningen

Tabell 6a KLP arbetare. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent efter företagets SNI-kod. Årsgenomsnitt.

Företagets SNI-kod	1991	1992	1991	1992
2+3+4 - 38	14	12	7	5
38	10	9	5	4
5	16	15	16	11
6	16	15	14	14
7	11	14	12	11
8	5	6	6	5
9	24	28	29	26
Totalt	14	13	11	10

Tabell 6b KLP tjänstemän. Ovägt och storleksvägt bortfall i procent efter företagets SNI-kod. Årsgenomsnitt.

Företagets SNI-kod	1991	1992	1991	1992
2+3+4 - 38	7	8	7	6
38	8	5	12	3
5	12	12	17	10
6	12	12	11	12
7	9	12	11	10
8	9	7	11	6
9	25	27	27	26
Totalt	12	12	12	9

Storleksklass	Antal anställda
1	1-4
2	5-9
3	10-19
4	20-49
5	50-99
6	100-199
7	200-499
8	500-

F-avdelningen**Tabell 1 Bortfall i procent**

	Finans- statistiken- företag	Finans- statistiken- anställda	Finans- statistiken- omsättning	Industri- statistiken	Investerings- enkäterna	Leverans- och order- statistiken
70	12	5				
71	15	6	5			
72	13	4	4			
73	14	5	5		12	
74	22	5	6		9	
75	19	6	6		14	
76	20	6	7		12	
77	18	6	5		16	
78	23	8	6		17	
79	19	6	5		22	
80	17	6	4		26	5
81	18	6	4	2	18	5
82	18	6	5	2	19	5
83	18	6	5	2	18	6
84	20	6	5	3	20	5
85	21	6	6	4	26	6
86	19	6	4	11	20	7
87	23	7	7	7	14	7
88	23	9	8	12	13	9
89	27	8	8	12	14	11
90	25	9	10		17	12
91	24	9	8	16	16	12
92					18	10

Tabell 2 Bortfall i procent

	FUTS- företag	FUTS- utl. tillg. och skulder	Kapacitets- enkäten- arbetsställen	Kapacitets- enkäten- förädl.värde	Lagertyp- statistiken	Osättnings- statistiken
81					8	
82			22	12	8	37
83	7	1	20	10	8	17
84	8	6	20	9	8	17
85	11	9	32	15	8	17
86	10	6	27	14	8	17
87	9	5	22	12	9	25
88	8	2	24	13	9	20
89	9	5	24	16	9	29
90	8	5	24	13	10	26
91	9	2	22	11	11	29
92	7	3	20	9	9	27

I-avdelningen

Tabell 1 HIP - Bortfallets fördelning med avseende på orsak. Procent

År-Kvartal	Vägrare	Ej anträffad	Övrigt	Totalt
80-1	9.5	3.3	0.7	13.5
80-2	9.5	3.4	0.7	13.6
80-3	9.1	6.1	0.7	15.9
80-4	8.4	3.7	0.7	12.9
81-1	7.6	3.8	0.6	12.0
81-2	7.4	4.6	0.7	12.7
81-3	7.0	6.9	0.4	14.3
81-4	6.5	4.5	0.5	11.5
82-1	6.9	3.5	0.4	10.7
82-2	6.9	4.4	0.5	11.8
82-3	7.5	6.2	0.3	14.1
82-4	7.6	3.8	0.3	11.8
83-1	7.3	3.7	0.5	11.5
83-2	7.3	4.2	0.3	11.9
83-3	7.4	6.5	0.4	14.3
83-4	7.6	4.3	0.4	12.4
84-1	8.2	3.9	0.3	12.4
84-2	7.8	4.5	0.4	12.6
84-3	8.5	8.7	0.3	17.5
84-4	6.1	6.5	0.4	13.3
85-1	7.9	6.4	0.5	14.8
85-2	6.5	7.4	0.4	14.2
85-3	6.5	9.4	0.8	16.6
85-4	6.4	6.5	0.6	13.4
86-1	6.2	6.1	0.2	12.5
86-2	8.0	7.7	0.5	16.2
86-3	7.5	12.6	0.5	20.6
86-4	8.2	8.7	0.2	17.2
87-1	7.5	8.1	0.5	16.2
87-2	8.2	8.2	0.4	16.9
87-3	7.4	13.4	0.4	21.2
87-4	7.2	10.3	0.4	17.9
88-1	8.9	9.6	0.3	18.8
88-2	7.2	9.4	0.4	17.0
88-3	8.0	14.4	0.4	22.9
88-4	7.5	9.3	0.4	17.3
89-1	7.1	10.6	0.6	18.4
89-2	6.8	9.3	0.4	16.5
89-3	7.9	11.8	0.3	20.1
89-4	8.1	10.2	0.4	18.7
90-1	7.9	9.5	0.6	18.0
90-2	8.6	9.4	0.5	18.5
90-3	7.8	12.6	0.5	20.9
90-4	7.2	10.4	0.3	18.0
91-1	8.0	9.8	0.5	18.3
91-2	6.5	11.3	0.7	18.5
91-3	7.7	12.8	0.3	20.8
91-4	6.4	12.5	0.6	19.5
92-1	7.1	12.8	0.2	20.2
92-2	6.0	14.1	0.5	20.6

I-avdelningen**Tabell 2 HINK - Urvalens fördelning av svarande och orsak till bortfall.Procent**

År	Netto- urval	Andel svar	Vägrar	Ej antr	Övrigt	Totalt
80	9571	86.6	9.9	3.5	0.0	13.4
81	9468	86.2	10.1	3.5	0.1	13.8
82	9981	87.1	9.7	3.7	0.1	12.9
83	9369	81.3	13.7	4.2	0.1	18.7
84	9144	85.7	9.7	4.9	0.1	14.3
85	8966	88.3	6.7	4.5	0.3	11.7
86	9280	86.1	8.1	5.7	0.3	13.9
87	9287	86.0	8.5	5.5	0.3	14.0
88	9593	82.7	9.9	7.2	0.4	17.3
89	10673	85.5	8.1	5.0	0.4	14.5
90	9804	80.7	10.9	7.8	0.7	19.3
91	9695	82.7	10.5	6.2	0.6	17.3

Tabell 3a AKU - bortfallets fördelning, orsak och kön. Procent

År	Netto- urval	Indirekt intervju	Vägrar	Ej antr	Total	Män	Kvinnor
80	241 359	11.0	3.6	3.0	6.7	7.3	6.0
81	264 057	12.0	3.2	2.8	6.1	6.8	5.3
82	264 375	12.0	2.8	2.9	5.8	6.6	5.0
83	263 897	12.0	2.8	2.9	5.8	6.5	5.2
84	263 804	10.0	3.3	3.1	6.5	7.2	5.9
85	264 576	10.0	3.5	3.7	7.4	8.1	6.7
86	185 983	8.0	5.2	4.6	10.1	11.2	9.0
87	192 562	3.0	5.1	5.4	11.0	12.1	9.9
88	217 206	3.5	5.0	5.5	10.8	11.8	9.8
89	216 391	3.2	4.8	6.4	11.7	12.8	10.5
90	216 813	2.8	5.1	6.5	12.0	13.4	10.7
91	217 026	2.8	5.5	7.7	13.6	15.1	12.1

I-avdelningen

Tabell 3b AKU - bortfallets fördelning uppdelat på ålder. Procent.

År	16-24	25-34	35-64	65-74	Totalt
80	5.2	6.9	7.1	6.5	6.7
81	4.5	6.5	6.5	5.8	6.1
82	4.2	6.5	6.1	5.5	5.8
83	4.3	6.6	6.0	6.4	5.8
84	4.9	7.0	6.9	7.0	6.5
85	5.5	7.9	7.8	8.1	7.4
86	8.1	11.1	10.5	(1)	10.1
87	9.4	12.4	11.0	-	11.0
88	9.3	12.0	10.9	-	10.8
89	10.5	13.0	11.5	-	11.7
90	10.7	13.3	12.1	-	12.0
91	12.2	14.9	13.6	-	13.6

(1) Fr o m 1986 består urvalet av individer i åldern 16-64.

Tabell 3c AKU - bortfallets fördelning efter orsak och geografiska områden. Procent.

Stockholm				Göteborg			Malmö			Övr riket		
År	Vägr	Ej antr	Tot	Vägr	Ej antr	Tot	Vägr	Ej antr	Tot	Vägr	Ej antr	Tot
80	5.5	7.7	13.5	5.1	7.1	12.3	4.0	7.1	11.2	3.3	2.3	5.7
81	5.1	7.5	12.9	4.0	6.4	10.6	4.0	6.3	10.4	3.0	2.1	5.2
82	4.6	7.6	12.5	3.5	7.1	10.8	3.4	7.3	10.8	2.6	2.3	5.0
83	4.3	7.7	12.1	3.8	6.9	10.5	3.3	7.1	10.5	2.6	2.3	5.0
84	4.7	7.9	12.9	5.0	5.9	11.2	4.8	7.2	12.3	3.0	2.5	5.6
85	5.8	8.9	15.1	5.4	7.4	13.0	5.5	7.6	13.4	3.4	2.8	6.3
86	8.4	10.1	19.0	6.1	7.1	13.6	6.6	9.5	16.3	4.7	3.7	8.7
87	8.3	12.1	21.3	5.6	8.8	15.1	7.3	9.2	16.9	4.6	4.4	9.5
88	8.1	14.7	23.3	5.9	9.4	15.7	7.4	9.1	16.9	4.5	4.3	9.2
89	7.3	14.9	22.7	5.8	9.9	16.2	6.6	10.2	17.1	4.5	5.3	10.2
90	7.9	13.4	21.9	6.2	9.7	16.5	5.8	12.8	19.0	4.8	5.4	10.6
91	8.0	15.6	24.2	6.2	12.0	18.6	6.6	12.9	19.8	5.2	6.5	12.2

I-avdelningen

Tabell 4a ULF - bortfallets fördelning för åldersgruppen 16-74 år uppdelat på orsak och kön. Procent

År	Vägrar	Ej antr	Sjuk-dom	Inst-vård	Total	Män	Kvinnor
80	11.9	1.8	0.3	0.3	14.4	14.7	14.0
81	10.7	2.3	0.4	0.2	13.6	13.6	13.7
82	10.3	2.2	0.3	0.3	13.1	13.0	13.0
83	13.2	2.3	0.4	0.2	16.1	16.0	15.9
84	13.7	2.3	0.5	0.3	16.7	16.2	17.3
85	12.4	2.9	1.1	0.0	16.4	16.8	16.1
86	18.0	3.3	----	1.1	22.4	22.7	22.0
87	14.5	3.1	----	1.2	18.9	18.5	19.2
88	15.3	4.2	----	0.9	20.4	21.0	19.7
89	15.0	4.4	----	1.0	20.4	21.6	19.2
90	16.7	3.7	----	1.3	21.7	21.7	21.7
91	15.8	4.2	----	1.2	21.1	21.6	20.6

Tabell 4b ULF - bortfallets fördelning efter åldersgrupper. Procent

År	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Total	75-84
80	9.3	12.7	14.9	17.0	18.5	14.4	14.4	10.4
81	9.0	13.3	12.3	16.4	17.5	14.1	13.6	12.7
82	9.3	10.9	12.6	15.3	16.3	14.1	13.1	16.7
83	10.7	14.4	15.0	16.8	21.7	19.2	16.1	17.1
84	12.1	14.8	16.9	18.0	20.1	20.2	16.7	18.3
85	12.7	15.5	15.7	18.5	19.1	18.2	16.4	21.0
86	16.5	21.3	22.3	23.2	27.4	25.7	22.7	25.6
87	13.0	18.4	19.6	20.4	21.4	19.8	19.5	26.1
88	14.3	20.0	20.8	19.7	23.5	22.7	20.1	21.6
89	15.7	20.8	20.8	19.7	23.5	22.4	20.7	21.6
90	17.8	21.5	21.2	23.7	22.6	24.7	22.1	27.3
91	15.2	22.1	20.3	18.5	24.2	28.4	21.1	23.4

I-avdelningen

Tabell 5 Svarande och bortfall i omnibusundersökningarna. Procent.

År	<u>Svarande</u>		Telefon Procent av suburvalet	Totalt (vägt)	<u>Bortfall</u> (vägt)
	Postenkät före på- minnelse	efter på- minnelse			
80/3	32	76	38	85	15
80/4	24	73	38	89	11
81/1	22	75	64	91	9
81/2	13	62	55	83	17
81/4	17	69	48	84	16
82/1	10	70	58	87	13
82/2	24	71	55	87	13
82/3	22	74	48	86	14
83/1	29	70	58	87	13
83/2	29	61	51	81	19
83/3	33	57	62	84	16
84/1	21	59	51	80	20
84/2	26	59	50	80	20
84/3	21	61	51	81	19
84/4	42	70	52	86	14
84/5	40	67	53	84	16
85/2	27	64	63	87	13
85/3	14	55	68	86	14
85/4	41	71	56	87	13
85/5	24	67	56	86	14
86/1	32	60	52	81	19
86/2	29	59	56	82	18
86/4	26	60	42	77	23
86/5	31	65	43	80	20
87/3	35	69	48	84	16
88/3	-	59	51	80	20
88/4	-	61	43	78	22
88/5	-	67	35	76	24
89/2	-	64	42	79	21
90/1	-	64	35	76	24
90/2	-	63	32	75	25
90/4	-	68	31	78	22
91/1+2	-	67	31	77	23
91/5	-	63	53	83	17
92/1	-	65	47	82	18

I-avdelningen**Tabell 6 PSU - bortfallets fördelning efter orsak. Procent**

År/mån	Vägrare	Ej anträffade	Sjuka	Totalt
80/5	7.0	3.5	2.6	13.1
80/11	7.0	3.2	1.9	12.1
81/5	7.0	4.1	2.1	12.3
82 *				
83				
84/5	7.2	6.0	1.8	15.0
84/11	7.8	4.4	2.2	14.4
85/5	8.3	5.5	2.1	15.9
85/11	8.5	4.9	2.4	15.8
86/5	10.1	5.9	2.3	18.3
86/11	10.7	4.6	3.2	18.5
87/5	10.0	5.2	2.9	18.1
87/11	9.7	5.2	2.9	17.8
88/2	9.1	4.9	2.8	16.8
88/5	8.7	7.1	2.6	18.4
88/11	9.3	5.8	2.3	17.4
89/5	8.8	7.0	2.3	18.1
89/11	8.1	6.1	2.4	16.6
90/5	8.1	6.3	2.4	16.8
90/11	7.6	5.6	2.5	15.7
91/5	8.0	9.7	2.3	20.0
91/11	8.5	7.3	2.5	18.3

* Undersökningen genomfördes ej under perioden 81/11-83/11

Tabell 7. Nettourval, procent svar och bortfall i bokföringsundersökningar. Bortfallet uppdelat på orsak.

Undersökn/ år	Netto- urval	Svarande	Vägrare	Ej an- träffade	Övrigt bortfall	Totalt bortfall
HUT 85	6004	72.7	23.4	2.3	1.6	27.3
HUT 88	5999	62.8	32.0	2.6	2.6	37.2
HULK 89	2970	70.3	26.0	1.8	2.0	29.8
TA 90/91	4881	74.5	18.7	5.0	1.8	25.5

Bilaga 2. Checklistor

A-avdelningen

AM-avdelningen

F-avdelningen

I-avdelningen

A-avdelningen

Undersökningar vid A - avdelningen	Deklarationsundersökning för jordbrukare - DU	Jordbruks-ekonomiska undersökningen - JEU	Skogsbrukets arbetskraft - Enskilda skogsbruket	Galt- och betäckningsstatistik - GBS	Objektiva skördeuppskattningar (spannmål/vall) - OS
Syfte	Redovisa jordbrukarens taxerade intäkter och kostnader	Redovisa jordbruksföretaget enligt företags-ekonomiska principer	Visa arbetsåtgång och skogsarbete inom privatskogsbruket	Prognoser på gris-köttsproduktion	Uppskatta skörden av spannmål och slåttervall
Bruttopopulation	Jordbruksföretag > 2.0 ha åker	Vissa kategorier av jordbruks-företag	Företag med 5,1 - 5 000 ha skog	Galt-/ suggägare som bedriver djur-ägarsemination	Jordbruksföretag med >5.0 ha åkermark
Ram för urvalsdragning	Lantbruksregistret, LBR	LBR	Skogsstyrelsens skogsdataregister	SCB:s register över galthållare	LBR
Uppgiftslämnare	Lokala skatte-myndigheter och länsskatte-myndigheter	Huvudbrukaren på företaget	Skogsägare på utvald bruknings-enhet	Galthållare	Säsongsanställda provtagare samt jordbrukaren
Bruttourval	6 300	750	3 400	6 000	4 600
Urvalsförfarande	Stratifierat urval	Stratifierat urval	Stratifierat urval	Totalundersökning	Flerstegsurval
Panel - andel som roterar	JA Ca 33%	JA, fr.o.m. 1987 Ca 25%	-	Insamling varannan mån. för ena hälften, övriga mån. för andra hälften	-
- period mellan "intervju"	12 mån	12 mån			
Övertäckning	Ingen	Ingen	Identifieras vid urvalsdragningen	-	Ingen
Vägt bortfall	Ja	Nej	Ja (1989-90)	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	-	Löpande bokföring	Ca 4 Ca 5 - 50	Ca 3 Ca 4	-
Bortfallsuppföljning	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej
Kompensation för bortfallet	Efterstratifiering	Efterstratifiering	Nej	Ja, utifrån tidigare lämnade uppgifter	Nej
Metod för uppgiftsinsamling	Administrativa register	Adm. register, Intervju, Enkät	Postenkät, Telefonuppföljning	Postenkät	Besöksintervju, Telefonintervju, Provtagning
Vem gör insamlingen	D/DB och A/LA	LBF konsult AB	A/LA	A/LA	Provtagare
Längd för insamlingsperiod	12 mån	12 mån	6 mån	2,5 mån	Odlingssäsong
Periodicitet	Årligen	Årligen	Årligen	Månad	-
Förändringar i undersökningen över tiden	1987: Ändrad uppläggning 1984: Resultatred. efter typklassificeringssystemet	1976: Ändrad uppläggning 1986: Ändrat urval	Fr.o.m. 1992 insamlas inga åtgärdsuppgifter tills. med sysselsättnings-uppgifts-tema	Fr.om. -88 roterande "varannan" månadsinsamling	Urval t.o.m. -88 ca 12 000

A-avdelningen

Undersökningar vid A - avdelningen	Objektiva skördeuppskattningar (matpotatis) - OS	Objektiva skördeuppskattningar (potatis för stärkelse och råspit) - OS	Bostadshyror i nyproduktion	Intäkt- och kostnadsundersökningen - IKU	Bostads- och hyresundersökningen (hyresdelen) - BHU
Syfte	Uppskatta skörden av matpotatis	Uppskatta skörden av potatis för stärkelse och råspit	Visa hyror/ av-gifter/ insatser för nyproducerade lägenheter	Kartlägga fastighetsägarens intäkter och kostnader. Reparation, om- och tillbyggnad av lägenheter. Energistatistik.	Belysa hyresnivåer och hyresförändringar
Bruttopopulation	Jordbruksföretag med >5,0 ha åker och minst 0,5 ha matpotatis	Jordbruksföretag med >5,0 ha åker och minst 0,5 ha potatis för stärkelse och råspit	Bostadslgh i flerb. hus och bostadsrätts- och hyreslgh i småhus klara under undersökningsåret	Fastigheter taxerade som hyreshusenheter	Hyrda bostadslägenheter
Ram för urvalsdragning	Lantbruksregistret, LBR	LBR	Bostadsbyggnadsstatistikens samordnings-register	Fastighets-taxeringsregistret - FTR	Folk- och bostadsräkningen (FoB), Bostadsbyggnadsstatistik
Uppgiftslämnare	Säsongsanställda provtagare samt jordbrukaren	Säsongsanställda provtagare samt jordbrukaren	Byggherrar	Fastighetsägare	Fastighetsägare/ förvaltare
Bruttourval	2 100	300	800	7 800	13 000 - 16 000
Urvalsförfarande	Flerstegsurval	Flerstegsurval	Stratifierat urval	Stratifierat urval	Stratifierat urval
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	-	-	-	Fr.o.m. 1987 0% Årlig enkät
Övertäckning	Ingen	Ingen	Ca 10%	-	Ca 2-3%
Vägt bortfall	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	-	-	5 Ca 15	Varierar beroende på blankett (9 olika blanketter)	14 frågor/ bl. 10 min/ bl. 60 min/ uppgiftslämnare
Bortfallsuppföljning	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej
Kompensation för bortfallet	Nej	Nej	Nej	-	Imputering, kompensationsväg, efterstratifiering
Metod för uppgiftsinsamling	Besöksintervju, Telefonintervju, Provtagning	Besöksintervju, Telefonintervju, Provtagning	Postenkät	Postenkät	Postenkät, Telefonintervju, ADB-register
Vem gör insamlingen	Provtagare	Provtagare	A/BF	A/BF	A/BF
Längd för insamlingsperiod	Odlingssäsong	Odlingssäsong	2 mån	6 mån	5 mån
Periodicitet	-	-	Årligen	Årligen	Årligen
Förändringar i undersökningen över tiden	Urval t.om. -88 ca 5 400	Urval t.om. -88 ca 1 000	Småhus fr.o.m 1989	-	Intermittent utökning av undersökningen

A-avdelningen

Undersökningar vid A - avdelningen	Miljöskydds-kostnader i industrin	Bekämpnings-medelsanvändningen i jordbruket
Syfte	Uppskatta industrins miljö-investeringar och miljöskydds-kostnader	Följa utvecklingen av bekämpnings-medelsanvändningen i jordbr. regionalt och grödvis
Bruttopopulation	Industriarbets-ställen ur SNI 2 och 3 med minst 20 anställda	Jordbruksföretag med > 5.0 ha åkerareal
Ram för urvalsdragning	Centrala företags- och arbetsställe-registret (CFAR)	LBR
Uppgiftslämnare	Miljö- och/ eller ekonomiansvariga vid företag/arbets-ställen	Enskilda jord-brukare via objektiva skördeuppsk. provtagare
Bruttourval	Ca 1 900	Ca 4 590
Urvalsförfarande	Stratifierat OSU	Stratifierat OSU
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	-
Övertäckning	Nedlagda företag ident. om möjligt och tas bort	Identifieras vid urvalet
Vägt bortfall	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	Ca 10-15 Ca 30	Ca 20-25 Ca 30
Bortfallsuppföljning	Ja	Nej
Kompensation för bortfallet	Ja	Ja
Metod för uppgiftsinsamling	Postenkät, Telefon-påminnelse	Besöksintervju, (undantagvis telefonintervju)
Vem gör insamlingen	SCB	Provtogare
Längd för insamlingsperiod	Ca 2 mån	Ca 5-6 mån
Periodicitet	Vart 3:e år	Fr.o.m. 1992 vartannat år
Förändringar i undersökningen över tiden	91/92 höjs undre gränsen från 10 till 20 anställda	Urvalsstorlek -88 ca 11 000 och 89-92 ca 4 600

AM-avdelningen

Undersökningar vid AM - avdelningen	Arbetsmiljöundersökningen	Personalutbildningsstatistik	Fristående kursuppföljningen 1992	Grundskoleuppföljning våren-92, av de elever som slutade grundskolan vt-88	Löner och sysselsättning för arbetare inom industrin
Syfte	Beskriva arbetsmiljöförhållanden	Analysera typ och omfattning av utbildning som betalas av arbetsgivaren	Utb. och yrkesbakgrund, studiemotiv, resultat, åsikter om utbildningen m.m	Belysa verksamhet efter grundskolan, arbetet, arbetslöshet, och studier	Redovisa genomsnittliga timförtjänster inom industrin, SNI 2 och SNI 3
Bruttopopulation	Sysselsatta 16-64 år	Sysselsatta 16 - 64 år	Studerande på fristående kurs hösten 1990	Elever avgångna från grundskolan våren 1988	Företag med fler än 4 anställda inom SNI 2 och SNI 3
Ram för urvalsdragning	Registret över totalbefolkningen, RTB	RTB	Högskoleregistret	Årskurs 9-regsitret	CFAR
Uppgiftslämnare	Urvalspersonen	Urvalspersonen	Urvalspersonen	Urvalspersonen	Samtliga arbetsställen inom utvalda företag
Bruttourval	Ca 15 000	Ca 28 000	Ca 7 500	16 225	2 485 företag, 5 722 arbetsst.
Urvalsförfarande	Se AKU	Se AKU	Stratifierat tvåstegsurval	Stratifierat tvåstegsurval	SAMU
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	Ja, utnyttjas dock enstaka gånger	-	Ja alla 2 år och 3 år	Ja Ca 20% mellan år, dock samma urval inom året
Övertäckning	Ca 4,0% identifieras vid intervjun	Försumbar	Ca. 3,5 % Identifieras efter urvalsdragningen	Försumbar	35% på företags-nivå
Vägt bortfall	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	Ca 130 10 - 20	4 - 14 0,5 - 3	23 ca 20	22 Ca. 20	14 -
Bortfallsuppföljning	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Kompensation för bortfallet	Efterstratifiering	Se AKU	Nej	Nej	Kompens. vägn. Imputering
Metod för uppgiftsinsamling	Telefonintervju, Postenkät	Telefonintervju	Postenkät, Telefonuppföljning av bortfallet	Postenkät, Telefonuppföljning av bortfallet	Postenkät
Vem gör insamlingen	Intervjuarenheten, IE	IE	DB+IE	AM/PI+IE	AM/LSP
Längd för insamlingsperiod	Kvartal	8 veckor	3,5 månader	3,5 månader	Månad
Periodicitet	Vart annat år	2 år av 3	Ungefär vart 4:e år liknande unders.	Vartannat/vart 3:e år	Månad
Förändringar i undersökningen över tiden	Borttagen strafiering efter yrke.	Utökad antal frågor	-	-	Fr.o.m. 1991 ej funktionella företag och SNI 951

AM-avdelningen

Undersökningar vid AM - avdelningen	Kortperiodisk sysselsättningsstatistik för privat sektor, KSP	Kortperiodisk lönestatistik för privat sektor	Arbetsorsakade besvär	Arbetskraftsbarometern 1991	Arbetskraftsundersökningar - AKU
Syfte	Redovisa sysselsättningsuppgifter med detaljerad branschuppdelning inom privat sektor	Visa löneutveckling för arbetare och tjänstemän inom privat sektor	Beskriva arbetsorsakade besvär	Ge snabb och enkel information om arbetsmarknadsläget och ut-iktema för olika utbildn. grupper	Beskriva aktuella sysselsättningsförhållanden och ge information om utvecklingen på arbetsmarknaden
Bruttopopulation	Arbetsställen med personal inom privat sektor	Företag SNI 2-9 med fler än 4 anställda	Sysselsatta 16-64 år	Alla arbetsställen med minst tio anställda varav 2 med aktuell utbildning	Kyrkobokförd befolkning 16-64 år
Ram för urvalsdragning	Centrala företags- och arbetsställe- registret, CFAR	CFAR	RTB	ÅRSYS, Utbildningsregistret	RTB, kompletterad med uppgifter från SCB:s sysselsättningsregister
Uppgiftslämnare	Arbetsställen	Företag	Urvalspersonen	Personalansvarig på arbetsstället	Urvalspersonen (indirekt intervju tillåtet under vissa restriktioner)
Bruttourval	12 000	3 800	Ca. 40 000	6 800 arbetsställen	ca 18 000/ mån
Urvalsförfarande	SAMU	SAMU	Se AKU	PPS-urval	OSU, 192 strata systematiskt inom strata (appr. OSU)
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	Ca 20% mellan år, dock samma urval inom år	Ca 20% mellan år, dock samma urval inom år	-	-	JA 7/8 3 mån
Övertäckning	Ca 6%	13% - 18%	Begränsad	Ca 17 % bland avregistrerade	Ca 0,2%, ident-ifieras vid fältarbetet
Vägt bortfall	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
Uppgiftslämnar-tvång	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	34	6 - 14	1-19 några minuter	6 Ca 10	1:a int. 2-8:e int. 20-25 10-15 Ca 5 Ca 3
Bortfallsuppföljning	Ja	Ja	Nej	Enkätpåminnelser	Nej
Kompensation för bortfallet	Komp.vägning, Imputering	Komp. vägning	Se AKU	Nej	Efterstratifiering med hjälpinfo fr. register
Metod för uppgiftsinsamling	Postenkät	Postenkät	Telefonintervju	Postenkät	Telefonintervju med DATI (besöksint. ca 1%)
Vem gör insamlingen	AM/LSP	AM/LSP	IE	AM/PI	Intervjuarenheten (IE) vid SCB
Längd för insamlingsperiod	Kvartal	Kvartal	Kvartal	2 mån	Ca 1 månad
Periodicitet	Kvartal	Kvartal	Varje år	Årligen	Månad
Förändringar i undersökningen över tiden	-	Fr.o.m. 1992 utökad urval	-	PPS-urval fr.o.m. 1990	1970. RIDA 1986/87 DATI 1989/90. 1993 nytt estimationsförfarande m.m

F-avdelningen

Undersökningar vid F - avdelningen	Kapacitetsenkäten	Finansstatistik för företag	Omsättningsstatistiken	FUTS	Industristatistiken
Syfte	Belysa produktionskapacitetens utnyttjande inom den totala industrin	Belysa kapitalstruktur och ekonomisk aktivitet	Utgöra underlag för NR, privat konsumtion	Belysa företagens utlandsställning och kapitaltrans-aktioner gentemot utlandet	Belysa industriproduktionen i Sverige. Bransch och varudata
Bruttopopulation	Industriföretag i Sverige med fler än 10 anställda	Sektor 21, exklusive SNI 81 och SNI 831	Företag inom SNI: 6, 832, 833, 92, 94, 95 med omsättning > 200 kkr	Samtliga företag med utlands-verksamhet	Alla AS till industriföretag (SNI 2,3), samt industriella AS till icke-industriföretag
Ram för urvalsdragning	Industriföretag i IFR	CFAR	CFAR	Skapad efter bearbetning av exportörs- och importörsregistret	CFAR
Uppgiftslämnare	Företaget och dess anläggningar	Företag	Företag	Icke finansiella företag	Företag
Bruttourval	Ca 2 000 anläggningar	Ca 16 000	Ca 4 000	Ca 1 000	Ca 10 000
Urvalsförfarande	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)	OSU	Totalundersökn. för Företag >10 anst. Övr skattas
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	-	-	Ja 10% av urvalsundersökta företag	-
Övertäckning	Liten	Marginell	Ca 4%	Ca 3%	Nej
Vägt bortfall	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Uppgiftslämnar-tvång	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	11 Ca 10	Varierar beroende på bokslutets komplexitet, dock <400 frågor	1 Ca 20	35 Ca 40	Ca 75 Ca 30
Bortfallsuppföljning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kompensation för bortfallet	Nej	Rak uppräknig	Rak uppräknig i kvotestimator	Medelvärdes-imputering	Imputering
Metod för uppgiftsinsamling	Postenkät	Enkät, PRV	Postenkät	Postenkät	Postenkät, Schablonskattning
Vem gör insamlingen	F/KONJ	F/SE, F/IND	F/SE	F/KONJ	IS
Längd för insamlingsperiod	Kvartal	Febr - nov	1 månad	Kvartal	1 månad
Periodicitet	Kvartal	Årlig	Månad/ kvartal	Kvartal	Årlig
Förändringar i undersökningen över tiden	I samband med ny urvalsdessign 1988 förändrades estimations-förfarandet	Utökad urval 1989, SNI 6 - 9. Extra cut-off gräns för SNI 5 slopad 1991.	Större omläggning fr.o.m. 1992	Totalundersökn. med "cut-off" t.o.m 1982	Nu cut-off gräns, bättre täckning, ny metod för bortfalls-korrigerig fr.o.m. 1990

F-avdelningen

Undersökningar vid F - avdelningen	Leverans- och orderstatistiken	Investerings- enkäterna	Lagertypsstatistiken
Syfte	Skatta förändringen av industrins leveranser och orderingång	Belysa investerings- utvecklingen, såväl verkställda som planerade investeringar	Skatta lagerför- ändringar i industrin, SNI 2 och SNI 3
Bruttopopulation	Företag inom industrin, SNI 2,3	Industriföretag med >20 anställda	Företag inom SNI 2 och SNI 3
Ram för urvalsdragning	Industriföretag i CFAR, som ingår i Industristatistiken och har >5 anst.	CFAR	Industriföretag i CFAR som ingår i Industristatistiken och har >5 anst.
Uppgiftslämnare	Företag	Kontaktperson på företag	Företag
Bruttourval	Ca 2 000	Ca 2 200	Ca 2 000
Urvalsförfarande	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)	Stratifierat urval efter bransch/ storlek (SAMU)
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	-	-
Övertäckning	Nedlagda, fusion- erade företag i begr. omfattning	Nedlagda, fusion- erade företag i begr. omfattning	Nej
Vägt bortfall	Ja	Nej	Ja
Uppgiftslämnar- tvång	Ja	Ja, för verkställda investeringar	Ja
Uppgiftslämnar- börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	6 Ca 30	18 Ca 30	8 Ca 30
Bortfallsuppföljning	Post- och telefon- påminnelse	Ja	Post- och telefon- påminnelse
Kompensation för bortfallet	Imputering	Rak uppräknig	Imputering
Metod för uppgiftsinsamling	Postenkät	Postenkät	Postenkät
Vem gör insamlingen	F/KONJ	F/KONJ	F/KONJ
Längd för insamlingsperiod	Ca 4 veckor	Ca 7 veckor	Ca 4 veckor
Periodicitet	Månad	3 ggr/år	Kvartal
Förändringar i undersökningen över tiden	1987 - 91: Strat- ifiering efter produktionsvärde Övriga tider efter antal anställda	1982-86: Kompletterat med nya undersök- ningsvariabler	1987 - 91: Strat- ifiering efter produktionsvärde Övriga tider efter antal anställda

I-avdelningen

Undersökningar vid I - avdelningen	Hushållens inköpsplaner - HIP	Folk- och bostadsräkningen 1990 - FoB 90	Inkomstfördelningsundersökning - HINK	Partisypatiundersökning - PSU
Syfte	Belysa hushållens förväntningar om ekonomins utveckling	Allmän information om befolkning, boende och sysselsättning	Belysa inkomstfördelnings-, förmögenhetsfördelnings-, arbetsmarknads- politiska frågor	Belysa partisypatiernas fördelning i väljarkåren
Bruttopopulation	HIP-hushåll, skapas av RTB- hushåll med huvudm. 18-74 år	Kyrkobokförd befolkning 16 år och äldre	Kyrkobokförd befolkning 18 år och äldre	Svenska medborgare, kyrkobokförda 18 år och äldre
Ram för urvalsdragning	Registret över totalbefolkningen, RTB	Registret över totalbefolkningen, RTB	Registret över totalbefolkningen, RTB	Registret över totalbefolkningen, RTB
Uppgiftslämnare	Huvudman eller maka/sambo	Samtliga kyrkobokförda 16 år och äldre	Urvalspersonen (indirekt intervju tillåtet)	Urvalspersonen
Bruttourval	1 500 jan, juli 4 200 april, okt	Totalräknad undersökning	ca 10 000	ca 9 200
Urvalsförfarande	OSU, stratifierat efter hushållets tax. nettoinkomst	-	OSU, 4 strata systematiskt inom strata (appr. OSU)	Systematiskt strata (appr. OSU)
Panel - andel som roterar	Fr.o.m. juli -85 2/3	-	JA 50%	JA 2/3
- period mellan "intervju"	6 mån	-	12 mån	6 mån
Övertäckning	Ca 2,5%, identifieras vid intervjutillfället	-	Ca 2%, identifieras vid urvalsdragningen	Ett fåtal emigranter
Vägt bortfall	Nej	-	Nej (approx. vägt)	Nej
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Ja	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	Max 24 Ca 10	Max 17 Ca 10	Ca 40 Ca 20	Ca 20 Ca 10
Bortfallsuppföljning	Nej	-	Nej	Nej
Kompensation för bortfallet	Nej	-	Kompensationsv. Rak uppräknings	Nej
Metod för uppgiftsinsamling	Telefonintervju	Postenkät, Administrativa register	Telefonintervju	Telefonintervju
Vem gör insamlingen	IE	Kommunala FoB-kontor	IE	IE
Längd för insamlingsperiod	2-3 veckor	från utskick till anmaning ca 3 mån	Ca 5 veckor	Ca 2,5 veckor
Periodicitet	Kvartal	Intermittent	Årligen	Halvår
Förändringar i undersökningen över tiden	Juli 79 - juli 84 6 600 hushåll/kv. 5 paneler (80% roterande)	1990 förändrat insamlingsförfarande jämfört med FoB 80 och FoB 85	85/86 förändrad design och estimation. Postenkät t.o.m. -83. Telefonint. 84-	-

I-avdelningen

Undersökningar vid I - avdelningen	Omnibusundersökningar	Undersökning om hushållens utgifter - HUT	Undersökning om hushållens livsmedelsutgifter och kostvanor - HULK	Tidsanvändningsundersökning - TA	Undersökning om levnadsförhållanden - ULF
Syfte	Varierar	Belysa konsumtionsstandarden hos olika hushållsgrupper	Belysa skillnader i livsmedelsutgifter för olika hushållsgrupper i olika regioner	Mäta det obetalda arbetet, speciellt ur jämställdhets-synpunkt	Belysa välfärdens fördelning i befolkningen
Bruttopopulation	Kyrkobokförd befolkning 16-74 år	Kyrkobokförd befolkning 0 -74 år	Kyrkobokförd befolkning 0 -74 år	Kyrkobokförd befolkning 20-64 år	Kyrkobokförd befolkning 16-84 år
Ram för urvalsdragning	Registret över totalbefolkningen (RTB)	RTB	RTB	Konstruerad riksrepresentativ	Registret över totalbefolkningen, RTB
Uppgiftslämnare	Urvalspersonen	Hushålls-medlemmar	Hushålls-medlemmar	Urvalspersonen	Urvalspersonen (indirekt intervju kan tillåtas bland äldre)
Bruttourval	1 200	6 000	3 000	5 000	7 600 - 8 800
Urvalsförfarande	OSU	Systematiskt urval (approx. OSU)	Systematiskt urval (approx. OSU)	Tvåstegsurval, OSU inom strata	Systematiskt urval (appr. OSU)
Panel - andel som roterar - period mellan "intervju"	-	-	-	-	Fr.o.m. 1986 ca 40% 8 år
Övertäckning	<1,0%	Ca 2,0%	Ca 2,0%	<1,0%	Ca 1%, identifieras vid urvalsdragningen
Vägt bortfall	Antalsvägt	Självvägt på individnivå	Självvägt på individnivå	Nej	Nej (approx. vägt)
Uppgiftslämnar-tvång	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Uppgiftslämnar-börda - antal frågor - tidsåtgång (min)	Varierar	Ca 20 + bokföring Ca 150	Ca 40 + bokföring	Ca 30 + bokföring	Ca 200 Ca 70
Bortfallsuppföljning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kompensation för bortfallet	Nej	Efterstratifiering	Efterstratifiering	Efterstratifiering	Efterstratifiering
Metod för uppgiftsinsamling	Enkät med telefonuppföljning	Besöksintervju och bokföring (4 veckor)	Besöksintervju och bokföring (4 veckor)	Besöksintervju och bokföring (2 dagar)	Besöksintervju (tel. int. vid bortfallsuppföljning)
Vem gör insamlingen	Intervjuarenheten (IE)	IE	IE	IE	IE
Längd för insamlingsperiod	1-2 veckor	Varierar	Varierar	Varierar	Kvartal
Periodicitet	Varierar	Intermittent	Intermittent	Intermittent	Årligen
Förändringar i undersökningen över tiden	-83, Bruttourval: 800	Fr.o.m. 85 endast små förändringar	-	-	Hushållsansats-1980, Individansats- 1981-, Panel 1986-

R & D Reports är en för U/ADB och U/STM gemensam publikationsserie, som fr o m 1988-01-01 ersätter de tidigare "gula" och "gröna" serierna.

R & D Reports Statistics Sweden are published by the Department of Research & Development within Statistics Sweden. Reports dealing with statistical methods have green (grön) covers. Reports dealing with EDP methods have yellow (gul) covers.

Reports published 1993:

1993:1 Kvalitetsfonden 1991/92 - Projekt, handläggning och utvärdering
(grön) (Roland Friberg)

1993:2 Översyn av Undersökningen av lastbilstransporter i Sverige (UVAV)
(grön) (Bengt Rosén, Mahnaz Zamani)

Tidigare utgivna **R&D Reports** kan beställas genom Ingvar Andersson, SCB, U/LEDN, 115 81 STOCKHOLM (telefon 08-783 41 47, telefax 08-783 45 99).

R&D Reports can be ordered from Statistics Sweden, att. Ingvar Andersson U/LEDN, S-115 81 STOCKHOLM, SWEDEN (telephone nr 46 08 783 41 47, telefax nr 46 08 783 45 99)